

ΕΛΛΕΥΘΩ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

2010

ΠΑΡΟΡΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.Θ.
Αριθμός Αδείας
962/95

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ Αρ. Αδείας 962/95
Αρ. Πλατφό 2 - 115 21 Αθήνα, τηλ.: 210.6465691

Β' Περίοδος / Τόμος 15ος / Τεύχος 4ο

Ήρθαν τα νέα Libero Newborn με **Navel Care**, οι πρώτες πάνες που σχεδιάστηκαν ειδικά για να εξασφαλίζουν την υγιεινή της ευαίσθητης περιοχής του αφαλιού του νεογέννητου μωρού σας!

Από τη στιγμή που θα κοπεί ο ομφάλιος λώρος, τα νεογέννητα περνάνε ένα διάστημα μέχρι να επουλωθεί ο ευαίσθητος αφαλιός τους, ο οποίος μπορεί εύκολα να μολυνθεί, ειδικά υπό συνθήκες ζέσης και υγρασίας που ευνοούν την ανάπτυξη βακτηρίων.

Τα νέα Libero Newborn με **Navel Care**, προστατεύουν την περιοχή χάρη στο πρωτοποριακό κόψιμο στον πυρήνα της πάνας σε σχήμα **U** ακριβώς γύρω από τον αφαλή, ο οποίος καλύπτεται μόνο από ένα πολύ λεπτό κάλυμμα που αφήνει το δέρμα να «αναπνέει».

Τώρα το νεογέννητο μωράκι σας απολαμβάνει την απόλυτη προστασία Libero!

Ηρθε η πρώτη πάνα που προστατεύει τον αφαλή!

Τηλεφωνήστε χωρίς χρέωση στο **Libero Club** 800-11-542376
και γίνετε μέλος για να λαμβάνετε δείγματα, κουπόνια και άλλα δώρα.

www.liberoclub.gr

Ετήσια Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Συλλόγου Μαιών (E.M.A.) Στοκχόλμη, 24 & 25 Σεπτεμβρίου 2010

Η Ετήσια Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Συλλόγου Μαιών (European Midwives Association – E.M.A.) πραγματοποιήθηκε στις 24 & 25 Σεπτεμβρίου 2010 στη Στοκχόλμη της Σουηδίας. Στη Συνάντηση τη χώρα μας εκπροσώπησαν οι κ. Περμανθία Παναγή και Γεωργία Κοβάνη, Πρόεδρος και Γενική Γραμματέας του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ. Αθηνών αντίστοιχα, και η κ. Όλγα Αρβανιτίδου από το Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης, η οποία είναι Ταμίας του Διοικητικού Συμβουλίου της E.M.A.

Παραθέτουμε φωτογραφικό υλικό με τις Ελληνίδες και Ευρωπαϊκές Μαιές που έλαβαν μέρος, καθώς και τις κοινωνικές εκδηλώσεις που έγιναν στο χώρο της Ετήσιας Συνάντησης.

Αφίσα με το καλωσόρισμα των συμμετεχόντων στη Συνάντηση.

Αφίσες με το θέμα του εορτασμού της "Παγκόσμιας Ημέρας της Μαιάς".

Φωτογραφία από την Τελετή Έναρξης της Ετήσιας Συνάντησης.

Οι κ. Περμανθία Παναγή, Όλγα Αρβανιτίδου και Γεωργία Κοβάνη.

Η κ. Όλγα Αρβανιτίδου, Ταμίας του Δ.Σ. της E.M.A., καταθέτει την ετήσια ανάλυσή της.

Εκπρόσωπος του EBCOG ενημερώνει το ακροατήριο της Ετήσιας Συνάντησης.

Η καθηγήτρια της Μαιευτικής κ. Margareta Larsson κατά τη διάρκεια της ομιλίας της.

Φωτογράφιση της Ελληνικής Αντιπροσωπείας με την εκπρόσωπο της Κύπρου κ. Μαρία Παναγιώτου.

Οι κ. Περμανθία Παναγή και Γεωργία Κοβάνη σε ώρα διαλείμματος, έχοντας συντροφιά μια εκπρόσωπο από τη Γερμανία.

Ετήσια Συνάντηση του Ευρωπαϊκού Συλλόγου Μαιών (Ε.Μ.Α.) Στοκχόλμη, 24 & 25 Σεπτεμβρίου 2010

Εκπρόσωποι του Νότου φωτογραφίζονται μαζί στην Ετήσια Συνάντηση της Ε.Μ.Α.

Φωτογραφία από τις εργασίες της Ετήσιας Συνάντησης της Ε.Μ.Α.

Στιγμιότυπο από τις εργασίες της Συνάντησης. Δεξιά, στο πρώτο τραπέζι διακρίνονται η κ. Κοβάνη και η ελληνική σημαία.

Αριστερά η νυν Πρόεδρος της Ε.Μ.Α. αποχαιρετά την πρώην Γραμματέα της Ε.Μ.Α. προσφέροντάς της λουλούδια.

Παραδοσιακοί διασκεδαστές της Σουηδίας υποδέχονται τους συμμετέχοντες στη Συνάντηση.

Συνάντηση του Νότιου Τομέα της Ι.Σ.Μ. Μαδέρα Πορτογαλίας, 18 Νοεμβρίου 2010

Οι κ. Παναγή, Αρβανιτίδου και Πεχλιβάνη, που εκπροσώπησαν τη χώρα μας στη Συνάντηση του Νότιου Τομέα της Ι.Σ.Μ.

Ο εκπρόσωπος του Νότιου Τομέα της Ι.Σ.Μ. κ. Vitor Varela κατά την ομιλία του στα Μέλη της Συνάντησης.

Αναμνηστική φωτογραφία των Μελών του Νότιου Τομέα της Ι.Σ.Μ. μετά τη λήξη των εργασιών της Συνάντησης.

3ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Συλλόγου Μαιών (Ε.Μ.Α.) Μαδέρα Πορτογαλίας, 19 & 20 Νοεμβρίου 2010

Η κ. Πεχλιβάνη μίλησε για την "Εκπαίδευση Μαιών-Μαιευτών για ηγεσία στις χώρες της Ευρώπης - Η κατάσταση στην Ελλάδα".

Η κ. Φανή Πεχλιβάνη στο Προεδρείο του 3ου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου του Ευρωπαϊκού Συλλόγου Μαιών (Ε.Μ.Α.).

Η Πρόεδρος της Ε.Μ.Α., η εκπρόσωπος της Φινλανδίας, η κ. Πεχλιβάνη και η εκπρόσωπος του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι κ. Φ. Πεχλιβάνη και Αικ. Λυκερίδου σε αναμνηστική φωτογραφία με καθηγήτριες της Μαιευτικής από την Κύπρο.

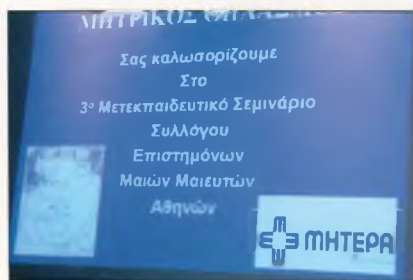
Οι κ. Φανή Πεχλιβάνη, Περμανθία Παναγή και Όλγα Αρβανιτίδου σε αναμνηστική φωτογραφία στο Δημαρχείο της Μαδέρας.

Φωτογραφία από τη δεξίωση που παρέθεσε ο Δήμαρχος της Μαδέρας στους συμμετέχοντες στο Συνέδριο της Ε.Μ.Α.

"3ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο του Σ.Ε.Μ.Μ.Α για το Μητρικό Θηλασμό", 29/11 έως 3/12/2010

Στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των Μαιών-Μαιευτών και της προσπάθειας για την Προαγωγή, Προώθηση και Υποστήριξη του Μητρικού Θηλασμού στη χώρα μας, ο Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθηνών διοργάνωσε από τις 29 Νοεμβρίου έως τις 3 Δεκεμβρίου 2010 το "3ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο Μητρικού Θηλασμού", δίνοντας την ευκαιρία στους επιστήμονες του κλάδου να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για το Μητρικό Θηλασμό με σκοπό να ενισχύσουν τις θηλάζουσες μητέρες να τον εφαρμόσουν στο βέλτιστο βαθμό. Το Σεμινάριο έγινε στο Μαιευτήριο "ΜΗΤΕΡΑ", στο Συνεδριακό Κέντρο "Ν. ΛΟΥΡΟΣ". Στην Εναρκτήρια Τελετή παραβρέθηκαν και απηύθυναν χαιρετισμό εκπρόσωποι του Ομίλου "ΥΓΕΙΑ", της UNICEF και της "Εθνικής Επιτροπής Μητρικού Θηλασμού".

Η αφίσα του Σεμιναρίου.

Παιδιάτρους και Μαιείς παρακολουθούν το "3ο Σεμινάριο για το Μητρικό Θηλασμό".

Ο καθηγητής κ. Γεώργιος Καλλιπολίτης παρακολουθεί μαζί με τις Μαιές το “3ο Σεμινάριο Μητρικού Θηλασμού”.

Η κ. Φανή Πεχλιβάνη απαντά σε ερωτήσεις του ακροατηρίου μετά το πέρας της ομιλίας της.

Η κ. Ρεβέκκα Τραγέα ομιλήτρια του Σεμιναρίου.

Η κ. Κωνσταντίνα Γραμματικού κατά την ομιλία της.

Η κ. Χ. Πανουσοπούλου, Παιδίατρος-Νεογνολόγος, μίλησε για τα πλεονεκτήματα του Μητρικού Θηλασμού.

Η κ. Γ. Κοβάνη, υπεύθυνη διοργάνωσης του “3ου Σεμιναρίου Μητρικού Θηλασμού”, με την κ. Φ. Πεχλιβάνη στο βήμα.

ΕΛΕΥΘΩ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Διευθύνεται από το Δ.Σ του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθηνών με τη συνεργασία των λοιπών Σ.Ε.Μ.

Β΄ Περίοδος - Τόμος 15ος, Τεύχος 4ο, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ISSN 1106 - 6822

Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 1701

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Σ.Ε.Μ.Μ.Α.

<i>Πρόεδρος:</i>	ΠΕΡΜΑΝΘΙΑ ΠΑΝΑΝΗ
<i>Αντιπρόεδρος:</i>	ΦΑΝΗ ΠΕΧΛΙΒΑΝΗ
<i>Γεν. Γραμματέας:</i>	ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΟΒΑΝΗ
<i>Αναπληρ. Γεν. Γραμματέας:</i>	ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΜΠΑΡΟΥΤΑ
<i>Ταμίας:</i>	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
<i>Αναπλ. Ταμίας:</i>	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ
<i>Μέλη:</i>	ΜΑΡΙΑ ΤΙΓΚΑ
	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΑΡΕΛΛΑ
<i>Αναπληρ. Μέλη:</i>	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΤΙΣΤΑΣ
	ΟΥΡΑΝΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
	ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΑΝΙΑΤΕΛΛΗ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Σ.Ε.Μ.Μ.Α.

<i>Μέλη:</i>	ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΑΛΦΑ
	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΚΑΒΑΣ
<i>Αναπληρ. Μέλος:</i>	ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΗ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Σ.Ε.Μ.Μ.Α.

Αριστ. Παππά 2 – 115 21 Αθήνα
Τηλ.: 210.6465691 (Fax) – 210.6429675
E-mail: sema-icm@otenet.gr - Website: www.semma.gr

Υπεύθυνη σύμφωνα με το νόμο
ΠΕΡΜΑΝΘΙΑ ΠΑΝΑΝΗ, Πρόεδρος Σ.Ε.Μ.Μ.Α.
Αριστ. Παππά 2 – 115 21 Αθήνα
Τηλ.: 210.6465691 (Fax) – 210.6429675

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΚΡΗ

Κεφαλληνίας 47 – 112 57 Αθήνα
Τηλ.: 210.8810848 – Fax: 210.8812940
E-mail: akida123@otenet.gr

Εκτύπωση – Βιβλιοδεσία
ΑΦΟΙ ΠΡΙΦΤΗ – ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΑΕΒΕ
Σωνιέρου 6 – 104 38 Αθήνα
Τηλ.: 210.5232323 – 210.5232068

ΕΛΕΥΘΩ

ΕΛΕΥΘΩ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL
MAGAZINE PUBLISHED QUARTERLY
OFFICIAL JOURNAL OF HELLENIC MIDWIVES

Β' Περίοδος - Τόμος 15ος, Τεύχος 4ο
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

2nd Period - Volume 15, Number 4
OCTOBER - NOVEMBER - DECEMBER 2010

Επιστημονικοί Σύμβουλοι
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΙΑΤΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Scientific Advisors
PAPANIKOLAOU NIKOLAOS
IATRAKIS GEORGE

Διευθύντρια Σύνταξης
ΠΕΧΛΙΒΑΝΗ ΦΑΝΗ

Editor in Chief
PECHLIVANI FANI

Συντακτική Επιτροπή
Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ.Α.
ΑΝΤΩΝΑΚΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΒΕΝΤΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ
ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΛΥΜΠΕΡΗ ΡΑΛΛΟΥ
ΜΑΝΙΑΤΕΛΛΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΜΠΟΥΡΟΥΤΖΟΓΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΜΩΡΟΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΤΟΥΦΙΔΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑ
ΧΑΔΛΑ ΒΙΒΗ

Editorial Board
E.C. of Hellenic Midwives Association
ANTONAKOU ANGELIKI
VENTIKOU CHRISTIANA
KARAMITROS DIMITRIOS
LYMPERI RALLOU
MANIATELLI ELISAVET
BOUROUTZOGLOU MARIA
MOROS MICHALIS
TOUFIDOU ANTONIA
CHADLA VIVI

Επιστημονικές εργασίες – Αλληλογραφία
Σ.Ε.Μ.Μ.Α.: Αριστ. Παππά 2 – 115 21 Αθήνα
Τηλ.: 210.6465691(Fax) – 210.6429675
E-mail: sema-icm@otenet.gr - Website: www.semma.gr

Scientific papers – Correspondence
H.M.A.: 2 Arist. Pappa str. – 115 21 Athens
Tel.: 210.6465691(Fax) – 210.6429675
E-mail: sema-icm@otenet.gr - Website: www.semma.gr

ΕΛΕΥΘΩ

Β' Περίοδος - Τόμος 15ος, Τεύχος 4ο
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φωτογραφικό υλικό από Ευρωπαϊκές Συναντήσεις Μαιών – Συνέδρια – Σεμινάρια	135
Περιεχόμενα	141
Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Σ.Ε.Μ.Μ.Α.	142
• Συνάντηση του Νότιου Τομέα της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (I.C.M.)	143
• 3ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Μαιών (E.M.A.)	143
<i>Περμανθία Παναγή</i>	
Εκπαίδευση Μαιών-Μαιευτών για ηγεσία στις χώρες της Ευρώπης – Η κατάσταση στην Ελλάδα	144
<i>Φανή Πεχλιβάνη</i>	
Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Μ.Α. για την παροχή φροντίδας μετά τον τοκετό	148
<i>Μιχάλης Μώρος</i>	
Εκτίμηση των γνώσεων των σπουδαστών Μαιευτικής και Νοσηλευτικής στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνού	150
<i>Μαρία Τίγκα, Αικατερίνη Λυκερίδου, Νικολέττα Ιακωβίδου</i>	
Εμβολιασμός για τη γρίπη Α(Η1Ν1) και κύηση	156
<i>Μαρία Σιέττου</i>	
• Ανακοινώσεις του Σ.Ε.Μ.Μ. Αθηνών	162
• Αρχαιρεσίες του Σ.Ε.Μ.Μ. Ναυπλίου	163
• Ανακοίνωση του Σ.Ε.Μ.Μ. Ιωαννίνων	164
• Πρόσκληση της “ΦΑΙΝΑΡΕΤΗΣ”	164
• Ανακοίνωση 6ης Επιστημονικής Διημερίδας	165
• Ανακοινώσεις του Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης	167
• Ανακοίνωση “1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ελληνικής Ψυχοπροφυλακτικής Εταιρείας”	168
• Οδηγίες για τους Συγγραφείς	169
• Ημερίδα για το Μητρικό Θηλασμό (Σ.Ε.Μ.Μ.Θ. – Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης)	171
• 10η Ημερίδα για το Μητρικό Θηλασμό (Νεογνολογικό Τμήμα Β' Μ/Γ Κλινικής ΕΚΠΑ)	172
• Εκδηλώσεις του Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης	174

ΕΛΕΥΘΩ

2nd Period - Volume 15, Number 4
OCTOBER - NOVEMBER - DECEMBER 2010

CONTENTS

Photos from European Meetings – Conferences – Seminars	135
Contents	141
Annual General Meeting of S.E.M.M. of Athens	142
• Southern Europe Regional Meeting of International Confederation of Midwives (I.C.M.)	143
• 3rd Educational Conference of European Midwives Association (E.M.A.)	143
<i>Permanthia Panani</i>	
Educating midwives to become leaders across Europe – The situation in Greece	144
<i>Fani Pechlivani</i>	
Statement of the European Midwives Association (E.M.A.) on Postnatal care	148
<i>Michalis Moros</i>	
Knowledge assessment of student Midwives and Nurses on neonatal resuscitation	150
<i>Maria Tigka, Aikaterine Lykeridou, Nikoletta Iakovidou</i>	
Vaccination for the influenza A(H1N1) and pregnancy	156
<i>Maria Siettou</i>	
• Announcements of S.E.M.M. of Athens	162
• Elections of S.E.M.M. of Nafplio	163
• Announcement of S.E.M.M. of Ioannina	164
• Invitation of “FAINARETI”	164
• Announcement of 6th Scientific two-days Conference	165
• Announcements of S.E.M.M. of Thessaloniki	167
• Announcement of “1st Panhellenic Congress of Hellenic Society of Psychoprophylaxis”	168
• Directives for Writers	169
• Breastfeeding Conference	171
• 10th Annual Breastfeeding Conference	172
• Events of S.E.M.M. of Thessaloniki	174

ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ Σ.Ε.Μ.Μ.Α.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΑΙΩΝ – ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

(Συσταθείς με το Β.Δ. 8, 15/12/55 και 206, 16/2/66)

ΑΡ. ΠΑΠΠΑ 2, 115 21 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.6465691 (FAX), 210.6429675

E-mail: semma-icm@otenet.gr - Website: www.semma.gr

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Β.Δ. 8, 15/12/55 και 206, 16/2/66 «Περί Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών» και με τη σχετική απόφαση της 12ης Τακτικής Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Σ.Ε.Μ.Μ. Αθηνών της 7ης Δεκεμβρίου 2010, πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου, που έγινε στις 30 Ιανουαρίου 2011, ημέρα Κυριακή και ώρα 17.00-22.00 στο Ξενοδοχείο "KING GEORGE PALACE", Βασιλέως Γεωργίου Α', αριθμός 3, Πλατεία Συντάγματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Εκλογή Ψηφοελεγκτριών
2. Έκθεση Πεπραγμένων Δ.Σ. κατά το έτος 2010
3. Απολογισμός Εσόδων – Εξόδων 2010
4. Έκθεση Ελεγκτριών για τον Οικονομικό Απολογισμό του 2010
5. Προϋπολογισμός για το 2011
6. Εκλογή Ελεγκτριών για το 2011
7. Προγραμματισμός Κύκλου Σεμιναρίων στο πλαίσιο της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης Μαιών-Μαιευτών
8. Ανακοινώσεις Προέδρου

Μετά το πέρας της Γενικής Συνέλευσης ακολούθησε το κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΕΡΜΑΝΘΙΑ ΠΑΝΑΝΗ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΟΒΑΝΗ

Συνάντηση του Νότιου Τομέα της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (I.C.M.)

Περμανθία Παναγή, Μαία, Πρόεδρος Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ.Α.

Η Διεθνής Συνομοσπονδία Μαιών (International Confederation of Midwives – I.C.M.) αποτελείται από τους Συλλόγους των Μαιών όλου του κόσμου. Για λειτουργικούς λόγους έχει διαιρεθεί σε γεωγραφικούς τομείς με σκοπό την ευέλικτη συνεργασία των Μελών της και τη δυνατότητά τους να ταξιδεύουν και να συναντώνται ευκολότερα (www.internationalmidwives.org/International Confederation of Midwives).

Η Ελλάδα ανήκει στο Νότιο Τομέα της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών. Από την προηγούμενη Συνάντηση αποφασίστηκε λόγω της οικονομικής κρίσης η τελευταία Συνάντηση να γίνει στον ίδιο τόπο με το “3ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο της European Midwives Association” (E.M.A.), όπως και έγινε. Η Συνάντηση έγινε στις 18 Νοεμβρίου 2010 στη Μαδέρα της Πορτογαλίας (*International Confederation of Midwives, Strengthening Midwifery Globally, IV Southern European Regional Meeting*).

Οι σύνεδροι προέρχονταν από την Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιταλία, τη Μάλτα, την Κύπρο και την Ελλάδα. Την Ελλάδα εκπροσώπησαν οι κ. Περμανθία Παναγή και Φανή Πεχλιβάνη, Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Μ. Αθηνών αντίστοιχα και η κ. Όλγα Αρβαντίδου από το Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης.

Το κύριο θέμα της Συνάντησης ήταν η ενδυνάμωση της δουλειάς της Μαίας και του Μαιευτή και τα επιμέρους θέματα που συζητήθηκαν ήταν τα παρακάτω:

- στόχοι για τη χιλιετία, που αφορούν την υγεία της γυναίκας και του παιδιού,
- διατήρηση της προσφοράς των Μαιών–Μαιευτών παγκόσμια,
- ενδυνάμωση του Νότιου Τομέα της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών και το “Διεθνές Συνέδριο Μαιών–Μαιευτών”.

Κύριοι ομιλητές ήταν ο κ. V. Varela, εκπρόσωπος του Νότιου Τομέα στην I.C.M., η κ. E. Hadjigeorgiou, η κ. D. Sardo κ.ά. Επιπρόσθετα, συζητήθηκε η επόμενη Συνάντηση του Νότιου Τομέα και η εκπροσώπησή του στην I.C.M. να γίνει από άλλο εκλεγμένο Μέλος του Νότιου Τομέα (*Agenda Meeting, 18th November 2010, Funchal, Madeira, Portugal*).

3ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Ευρωπαϊκής Ένωσης Μαιών (E.M.A.)

• Το “1ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο της E.M.A.” (European Midwives Association) έγινε το 2004 στη Στοκχόλμη της Σουηδίας με θέμα: “**Εκπαίδευση Μαιών – Ευρωπαϊκή Προοπτική**”.

• Το “2ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο της E.M.A.” έγινε το 2007 στο Βερολίνο της Γερμανίας με θέμα: “**Η Εκπαίδευση των Μαιών στην Ευρώπη – Επαναπροσδιορισμός των στάνταρτς της Εκπαίδευσης**” (http://www.europeanmidwives.eu/ema/50News_and_Activities/04EMA_EDUCATION_CONFERENCE/).

• Το “3ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο της E.M.A.” έγινε στις 19 και 20 Νοεμβρίου 2010 στη Μαδέρα της Πορτογαλίας με θέμα: “**Οι Εκπαιδευτές ως πρωτοπόροι των προκλήσεων της Μαιευτικής στην Ευρώπη**” (www.internationalmidwives.org/.../3rdEMA_CONFERENCE2010).

Στο Εκπαιδευτικό Συνέδριο του 2010 συμμετείχαν Μαίες από τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως από το χώρο της εκπαίδευσης αλλά και από το χώρο του επαγγέλματος. Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν κυρίως η αυτονομία του μαιευτικού επαγγέλματος, η εκπαίδευση των Μαιών για ηγεσία σε θέματα του κλάδου τους, τα δικαιώματα των Μαιών για συνταγογράφηση φαρμάκων, καθώς και θέματα που αφορούν την προγεννητική και τη μαιευτική φροντίδα σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Η Ελλάδα μαζί με το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Σουηδία έλαβαν μέρος στην ενότητα: “**Η φωνή της Μαιευτικής στην ηγεσία**”.

Οι τρεις χώρες παρουσίασαν (η καθεμιά από διαφορετική σκοπιά) το θέμα: “**Πού και πώς οι Μαίες μπορούν να εκπαιδευθούν και να ηγηθούν στην εκπαίδευση, στο επάγγελμα και στους διάφορους οργανισμούς**”. Την παρουσίαση για τη χώρα μας έκανε η κ. Φανή Πεχλιβάνη, Μαία, Αντιπρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Μ.Α., η οποία ανέπτυξε τις δυνατότητες που είχε και έχει η Ελληνίδα Μαία να ηγηθεί.

Εκπαίδευση Μαιών–Μαιευτών για ηγεσία στις χώρες της Ευρώπης Η κατάσταση στην Ελλάδα

Φανή Πεχλιβάνη*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από την ίδρυση των Σχολών Μαιών εποπτείας Υπουργείου Υγείας, τη διεύθυνση των Σχολών είχαν Μαίες. Μετά τη δημιουργία Τμημάτων Μαιευτικής εποπτείας Υπουργείου Παιδείας, ο Προϊστάμενος του Τμήματος άλλοτε είναι Μαία, άλλοτε ιατρός ή επιστήμονας άλλης ειδικότητας. Από τα σημερινά τρία Τμήματα Μαιευτικής των Τ.Ε.Ι., τα δυο Τμήματα έχουν στο πρόγραμμα σπουδών τους θεματική ενότητα σχετική με την ηγεσία, και από τις 80 Μαίες και τους Μαιευτές που έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης, μερικοί έχουν σχετικό με την ηγεσία. Στα Συνέδρια και Σεμινάρια που διοργανώνει ο Σύλλογος Μαιών περιλαμβάνονται θέματα σχετικά με την ηγεσία. Οι Μαίες και οι Μαιευτές ως Προϊστάμενοι, Τομάρχες και Διευθύνουσες ασκούν ηγεσία όπως και όταν είναι Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων (Ε.Μ.Α.) και Πρόεδροι μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

Λέξεις-κλειδιά: ηγεσία, εκπαίδευση, ειδίκευση, προϊστάμενος, πρόγραμμα σπουδών.

Η επίσημη εκπαίδευση των Μαιών στην Ελλάδα άρχισε το 1838 με την ίδρυση της Σχολής Μαιών στο "Δημόσιο Μαιευτήριο Αθηνών", όπου οι Μαίες εκπαιδεύονταν με τον ίδιο τρόπο και στον ίδιο χώρο που εκπαιδεύονταν και οι φοιτητές της Ιατρικής.

Το 1926 ιδρύθηκε δεύτερη Σχολή Μαιών στο "Δημοτικό Μαιευτήριο Αθηνών". Τα δυο Μαιευτήρια των Αθηνών είχαν περιορισμένο αριθμό κλινών, διότι οι περισσότεροι τοκετοί γίνονταν στα σπίτια (Παπαζαχαριάκη Κ., 2000).

Το 1932 ιδρύθηκε στην Αθήνα κατά τα πρότυπα των Σχολών Μαιών της Ευρώπης μια σύγχρονη Σχολή Μαιών στο Μαιευτήριο "ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ", που ονομάστηκε Σχολή Μαιών "Βιργινία Σκυλίτση".

Το 1942 ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη Σχολή Μαιών στο "Δημόσιο Μαιευτήριο Θεσσαλονίκης".

* Μαία, MSc, PhD, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Μαιευτικής Τ.Ε.Ι. Αθηνών, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ.Α.

Το 1955 ιδρύθηκε στην Αθήνα, στο Μαιευτήριο “ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ”, η Σχολή Μαιών “Βασίλισσα Φρειδερίκη” (Μαιευτήριο “Μαρίκα Ηλιάδη”, 2004).

Τα δυο πρώτα Μαιευτήρια σταδιακά συρρικνώθηκαν και στη συνέχεια έπαψαν να λειτουργούν και παρέμειναν τα τρία Μαιευτήρια, τα οποία είχαν ενσωματωμένες και τις Σχολές Μαιών. Η εισαγωγή στις τρεις αυτές Σχολές των Μαιευτριών γινόταν μετά τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την επιτυχία σε συγκεκριμένες εξετάσεις, η οποία διασφάλιζε την απευθείας φοίτηση στη Σχολή, που είχε διάρκεια 4 ετών (υποχρεωτική φοίτηση) και οδηγούσε σε δίπλωμα. Το πρόγραμμα της εκπαίδευσης περιγράφεται μετέπειτα, αναλυτικά, σε συγκεκριμένο Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ. 445/1975).

Μετά την απόκτηση του πτυχίου οι Μαίες έπρεπε να ασκήσουν το μαιευτικό επάγγελμα για έναν τουλάχιστο χρόνο στην επαρχία και στη συνέχεια να εγγραφούν στο Σύλλογο Μαιών, για να αποκτήσουν από το Υπουργείο Υγείας την άδεια άσκησης του μαιευτικού επαγγέλματος. Με την άδεια άσκησης μπορούσαν να εργαστούν ως Μαίες στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα, δεν μπορούσαν όμως να ασκήσουν ελεύθερο επάγγελμα, για την άσκηση του οποίου απαιτούνταν –και απαιτούνται μέχρι σήμερα– δυο έτη προϋπηρεσίας στο επάγγελμα. Η εκπαίδευση των Μαιών εποπτευόταν από το Υπουργείο Υγείας και στις Σχολές Μαιών Διευθύνουσες ήταν Μαίες (Παπαζαχαριάκη Κ., 2000, Ν.Δ. 2593/1953, ΦΕΚ 347/28-12-1955).

Το 1973 ιδρύθηκαν στα Κ.Α.Τ.Ε. (Κέντρα Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης) δυο Τμήματα Μαιευτικής Εκπαίδευσης, τα μετονομαζόμενα Κ.Α.Τ.Ε.Ε., ένα στην Αθήνα και ένα στη Θεσσαλονίκη. Η εισαγωγή στα Τμήματα αυτά γινόταν μετά τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την επιτυχία στις πανελλήνιες εξετάσεις, καθορισμένες για τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. και τα Πανεπιστήμια.

Το 1983 τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. μετονομάζονται Τ.Ε.Ι. (Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα) και η λειτουργία τους διέπεται από καινούργιο νόμο. Η διάρκεια φοίτησης είναι 7 εξάμηνα και ο Προϊστάμενος στα Τμήματα Μαιευτικής άλλοτε είναι Μαία και άλλοτε ιατρός (Νόμος Πλαίσιο για τα Τ.Ε.Ι., 1983).

Το 1984 οι Σχολές Μαιών εποπτείας Υπουργείου Υγείας εντάσσονται στα Τμήματα Μαιευτικής των Τ.Ε.Ι. και έτσι σταματά να υπάρχει εκπαίδευση

στη Μαιών εποπτείας Υπουργείου Υγείας και παραμένει ολοκληρωτικά η εκπαίδευση στο Υπουργείο Παιδείας (Π.Δ. 162/24-10-84).

Το 1995 η εκπαίδευση των Μαιών ψηφίζεται να έχει διάρκεια 8 εξαμήνων και έτσι, αργότερα, με την εφαρμογή του συστήματος των πιστωτικών μονάδων έχουμε εκπαίδευση 8 εξαμήνων, παρακολούθηση 40 μαθημάτων, 240 πιστωτικών μονάδων (ECTS – European Credit Transfer System) και 4.560 ωρών.

Το 2000 όλα τα Τμήματα των Τ.Ε.Ι. έχουν διάρκεια σπουδών 8 εξαμήνων και η εκπαίδευση χαρακτηρίζεται μαζί με τα Πανεπιστήμια “Τριτοβάθμια Εκπαίδευση”. Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων Μαιευτικής άλλοτε είναι Μαίες και άλλοτε ιατροί ή, σε ελάχιστες περιπτώσεις, επιστήμονες άλλης ειδικότητας (Π.Δ. 227-14-6-1995, ECTS – European Credit Transfer System).

Σήμερα η εκπαίδευση των Μαιών παρέχεται από τρία Τμήματα των Τ.Ε.Ι.: της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και της Κοζάνης. Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων Μαιευτικής είναι άλλοτε Μαίες, άλλοτε ιατροί ή επιστήμονες άλλης ειδικότητας, όπως στο Τμήμα της Κοζάνης είναι Γεωτεχνολόγος.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία των Τ.Ε.Ι. και των Πανεπιστημίων οι Προϊστάμενοι θα πρέπει να έχουν διδακτορικό, ερευνητικό έργο, διδακτικό έργο και επαγγελματική προϋπηρεσία, ενώ κατά προτεραιότητα έχουν δικαίωμα να εκλεγούν ή να διοριστούν Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές και Επίκουροι Καθηγητές (βλέπε στη βιβλιογραφία ιστοσελίδα των Τμημάτων).

Το τρέχον πρόγραμμα σπουδών είναι διάρκειας 4 ετών. Περιέχει 40 μαθήματα από τα οποία 2 ή 3 είναι επιλογής. Οι συνολικές διδακτικές ώρες είναι 3.530. Η αναλογία θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης είναι 40/60 και τα 3 προγράμματα σπουδών των τριών Τμημάτων είναι παρόμοια.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος της Κοζάνης περιέχει ως υποχρεωτικό μάθημα τη “Διοίκηση και Οικονομία Νοσηλευτικών Μονάδων”, ενώ το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Μαιευτικής περιέχει ανάλογο μάθημα ως μάθημα επιλογής.

Οι πτυχιούχοι Μαίες και Μαιευτές έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και διδακτορικό. Το Τμήμα Μαιευτικής των Τ.Ε.Ι. της Αθήνας έχει μεταπτυχιακό πρό-

γραμμα σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή Αθηνών στην “Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή” (ΦΕΚ 1518, τ.Β’/17-8-2007). Σήμερα υπάρχουν 5 Μαιές που κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα, 10-12 είναι υποψήφιας Διδάκτορες, περισσότερες από 80 έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και περίπου άλλες 30 εκπονούν το μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης.

Οι πρώτες Μαιές εκπόνησαν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στη Μεγάλη Βρετανία και μετά στα Ελληνικά Πανεπιστήμια. Τρία Πανεπιστήμια έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στη “Διοίκηση και Οικονομία Νοσηλευτικών Μονάδων”, και υπάρχουν Μαιές-Μαιευτές που διαθέτουν αυτό το μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης.

Το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ασκεί εποπτεία για την εκπαίδευση των Μαιών όσον αφορά τη διάρκεια σπουδών, το πρόγραμμα σπουδών, τις συνολικές ώρες εκπαίδευσης, τις πιστωτικές μονάδες και την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Οδηγιών.

Η Οδηγία 2005/36 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία στις 25 Μαΐου 2010, στο Προεδρικό Διάταγμα με αριθμό 38 (Directives 154/80, 155/80, 156/80, 157/80).

Ο Σύλλογος Μαιών, που ιδρύθηκε το 1955, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και σύμφωνα με το καταστατικό του έχει λόγο για την εκπαίδευση των Μαιών-Μαιευτών και για την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου (8 Μέλη) εκλέγεται από τα Μέλη του Συλλόγου και τα τέσσερα Μέλη, Πρόεδρος, Γραμματέας, Αντιπρόεδρος και Ταμίας εκλέγονται από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 347/28-12-1955).

Το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης ασκεί εποπτεία για την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος και το μαιευτικό επάγγελμα προσδιορίζεται, ασκείται και κατοχυρώνεται από τα επαγγελματικά δικαιώματα των Μαιών-Μαιευτών (Π.Δ. 351, ΦΕΚ 159, 1989).

Μαιές-Μαιευτές ασκούν ηγεσία όταν είναι Προϊστάμενοι Τμημάτων, όταν είναι Τομεάρχες και έχουν υπό την εποπτεία τους αρκετά Τμήματα, και Διευθύνουσες όταν εποπτεύουν ένα ολόκληρο Μαιευτήριο.

Για το δημόσιο τομέα συνήθως δεν απαιτούνται προσόντα εκτός της προϋπηρεσίας, ενώ για τον ιδιωτικό τομέα φαίνεται να απαιτούνται περισσότερα. Σε τρία ιδιωτικά Νοσοκομεία της Αττικής με μαιευτικές μονάδες οι Μαιές-Μαιευτές που πρόκειται να ασκήσουν ηγεσία παρακολουθούν ένα μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα για τη “Διοίκηση και την Ηγεσία”, το οποίο είναι βασισμένο στη “Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού”.

Όσον αφορά τη δια βίου εκπαίδευση ο Σύλλογος Μαιών-Μαιευτών έχει την ευθύνη και γι’ αυτό το λόγο οργανώνει κάθε τρία χρόνια Πανελλήνιο Συνέδριο σε διαφορετικά μέρη της Ελλάδας, ενώ στα ενδιάμεσα χρονικά διαστήματα διοργανώνει Ημερίδες και Σεμινάρια. Στις θεματικές ενότητες αυτών περιλαμβάνονται η Ηγεσία, η Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και η Διοίκηση Νοσηλευτικών Μονάδων.

Οι Μαιές κατέχουν θέσεις που ασκούν ηγεσία, π.χ. στην “Εθνική Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού” μετέχουν δυο Μαιές, Πρόεδρος των “Γιατρών του Κόσμου” είναι Μαία, όπως και των Μ.Κ.Ο. “ΦΑΙΝΑΡΕΤΗ” – Κέντρο Ημέρας για την Περιγεννητική Ψυχική Υγεία και “ΕΥΤΟΚΙΑ” – Κέντρο Φυσικού Τοκετού, Πρόεδροι είναι Μαιές και μέχρι πρόσφατα Διοικητής του Ιδρύματος “ΜΗΤΕΡΑ” ήταν Μαία.

Οι Μαιές-Μαιευτές στην Ελλάδα παρότι εργάζονται σε συνθήκες όχι ευνοϊκές, όπως μεγάλος φόρτος εργασίας λόγω σοβαρών ελλείψεων προσωπικού, πολλές δυσκολίες με αλλοδαπές γυναίκες λόγω διαφορετικών πολιτισμών, τα καταφέρνουν να προάγουν κυρίως την υγεία της μητέρας και του παιδιού.

Επιπρόσθετα, οι Μαιές-Μαιευτές επί χρόνια συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Επιτροπές, Συλλόγους και Συναντήσεις, όπως η “International Confederation of Midwives” (I.C.M.), “Midwives Advisory Committee”, “European Midwives Association” (E.M.A.) και επί δυο τριετίες Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της E.M.A. είναι Ελληνίδα Μαία.

ABSTRACT

Fani Pehlivani: Educating midwives to become leaders across Europe. The situation in Greece.

“ELEFTHO”, 4: 144-147, 2010

In Greece midwives were directors of the Midwifery schools which were supervised by the Ministry of health. After the enrolment of the Midwifery education to the Technological Educational Institutions which are under the supervision of the Ministry of Education director of the midwifery department is either a midwife or a physician or any other scientist. From the three midwifery departments the two include in their pre service educational programme a module concerning leadership and from more than 80 midwives who have got a master's degree there are some of them who have a masters degree concerning leadership. The Hellenic Midwives Association as a Public Law Entity organise conferences and seminars for midwives which contain themes about leadership. Greek midwives are leaders when they are responsible for a unit, for a couple of units or for the whole Maternity Hospital as well as when they are members of boards or directors of NGOs.

Key-words: *leadership, education, specialization, director, pre service educational programme.*

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αρχεία Συλλόγου Μαιών, 2010.
 Directives 154/80, 155/80, 156/80, 157/80.
 ECTS – European Credit Transfer System.
 Μαιευτήριο Μαρίκα Ηλιάδη: Ίδρυμα Μαρίκα Ηλιάδη, 2004.
 Ν.Δ., ΦΕΚ 256/18-9-1953: Περί ασκήσεως του Μαιευτικού επαγγέλματος και περί εκπαίδευσως των Μαιών.
 Παπαζαχαριάκη Κ.: Μαία: Η διαδρομή ανά τους αιώνες. 8ο Συνέδριο Μαιών-Μαιευτών. Πρακτικά Συνεδρίου, σελ. 9-23. 2-4 Ιουνίου 2000.
 Π.Δ. 445/16-7-1975: Περί προγράμματος εκπαίδευσως των Μαιών εν ταις Μαιευτικές Σχολές παρά Μαιευτηρίοις.
 Π.Δ. 1404/1983: Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Νόμος Πλαίσιο, Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.
 Π.Δ. 162, 24-10-1984: Ένταξη των Σχολών Μαιών του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας στο Τμήμα Μαιευτικής των Τ.Ε.Ι. Αθήνας.
 Π.Δ. 351, ΦΕΚ 159, 14-6-1989: Επαγγελματικά Δικαιώματα Μαιών-Μαιευτών.

Π.Δ. 227/14-6-1995: Καθορισμός διάρκειας φοίτησης Τμημάτων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Π.Δ. 38, αριθμ. φύλλου 78, τεύχος 1ο, 25-5-2010: Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

ΦΕΚ, 347/28-12-1955: Περί Συλλόγου Μαιών.

ΦΕΚ 1518, τ.Β΄/17-8-2007: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Τμήματος Μαιευτικής σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή Αθηνών “Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή”.

http://www.teiath.gr/seyp/new_midwifery/articles.php?id=5793&lang=el10

<http://1kesyp-v.thess.sch.gr/sygggrammata/SxolesAEI2005/137-138.pdf>

<http://maia.teikoiz.gr>

<http://www.europeanmidwives.eu/ema>

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρούσα εργασία ανακοινώθηκε στο “3ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο της Ε.Μ.Α.”, που έγινε στις 19 και 20 Νοεμβρίου 2010 στη Μαδέρα της Πορτογαλίας.

Κατευθυντήρια Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης Μαιών (Ε.Μ.Α.) για την παροχή φροντίδας μετά τον τοκετό

Στοκχόλμη, Σεπτέμβριος 2010

(Έγινε αποδεκτή κατά την Ετήσια Συνάντηση του 2010)

Απόδοση στα ελληνικά
Μιχάλης Μώρος*

Σκοπός της Ευρωπαϊκής Ένωσης Μαιών (Ε.Μ.Α.) είναι να επηρεάσει την εφαρμογή πολιτικών που σχετίζονται με την υγεία της γυναίκας, συμπεριλαμβάνοντας την Ευρωπαϊκή Οδηγία σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων της Μαίας (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Οδηγία 36/ΕΕ, 2005). Η Ε.Μ.Α., επίσης, υποστηρίζει το "Διεθνή Ορισμό της Μαίας" (ICM, WHO, FIGO, 2005). Στα δυο αυτά έγγραφα προσδιορίζεται με σαφήνεια ο ρόλος της Μαίας ως απαραίτητης στην παροχή φροντίδας μετά τον τοκετό, τόσο στις μητέρες όσο και στα βρέφη τους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ακολουθώντας μια περιγραφική ανασκόπηση της φροντίδας που παρέχεται από τις Μαίες στην περίοδο πριν τον τοκετό, η Ε.Μ.Α. πραγματοποίησε έρευνα με σκοπό να περιγράψει τα μοντέλα προγεννητικής φροντίδας, τα οποία είναι διαθέσιμα σε γυναίκες των κρατών της Ευρώπης. Οι Σύλλογοι Μαιών σε 25 χώρες, που εκπροσωπούν 80.000 περίπου Μαίες, ανταποκρίθηκαν στις αρχές του 2010.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Τα αποτελέσματα της έρευνας ενημέρωσαν την Ε.Μ.Α. για την παρούσα κατάσταση στην παροχή φροντίδας από τις Μαίες μετά τον τοκετό, αλλά επίσης εγείρουν κάποιες ανησυχίες. Τα αποτελέσματα αυτά μαζί με τα ζητήματα που τέθηκαν από τους Συλλόγους-Μέλη υποστήριξαν την ανάπτυξη αυτής της Κατευθυντήριας Οδηγίας:

- Η περίοδος μετά τον τοκετό κατά τη διάρκεια της οποίας οι Μαίες παρέχουν φροντίδα, δεν είναι ενιαία σε ολόκληρη την Ευρώπη και ποικίλει από 10 ημέρες έως και 12 μήνες. Η συνηθέστερη διάρκεια προσδιορίστηκε στις 42 ημέρες.

- Τα μοντέλα φροντίδας διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των 25 αυτών χωρών με την παροχή νοσοκομειακής ή κατ' οίκον μαιευτικής φροντίδας ή και των δυο.

* Μαιευτής Κέντρου Υγείας Γκούρας, Γ.Ν. Κορίνθου, Γραμματέας Σ.Ε.Μ.Μ. Ναυπηγίου, Msc (c) Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών.

- Σε μερικές χώρες η παροχή φροντίδας μετά τον τοκετό δεν παρέχεται από Μαιείς.

- Σε ορισμένες χώρες απαιτείται οι γιατροί να εξετάζουν τη μητέρα ή/και το βρέφος, ακόμη και όταν τόσο η μητέρα όσο και το βρέφος είναι υγιείς.

- Σε όποιες περιοχές οι Μαιείς δεν παρέχουν φροντίδα μετά τον τοκετό, αυτή παρέχεται από νοσηλεύτριες, βοηθούς επαγγελματίες υγείας ή γιατρούς.

- Η συμβουλευτική σχετικά με τον Οικογενειακό Προγραμματισμό και την Αντισύλληψη προσδιορίζεται ως μέρος του ρόλου της Μαιίας. Παρά ταύτα η παροχή αυτής της πλευράς –της μετά τον τοκετό φροντίδας– είναι περιορισμένη.

- Καθώς ο ρόλος των Μαιών είναι περιορισμένος σε ορισμένες χώρες, η εμπειρία των φοιτητών Μαιευτικής είναι εξίσου περιορισμένη. Το γεγονός αυτό σαφώς εμποδίζει τους φοιτητές Μαιευτικής από την απόκτηση δεξιοτήτων στη μετά τον τοκετό φροντίδα.

- Η ασφάλεια των μητέρων και των παιδιών τους μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο, όταν Μαιείς με περιορισμένη εμπειρία στη μετά τον τοκετό φροντίδα κληθούν να παρέχουν υπηρεσίες σε χώρες, όπου οι Μαιείς ασκούν πλήρως τα αναμενόμενα καθήκοντά τους.

ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΙΩΝ (Ε.Μ.Α.)

- Η Ε.Μ.Α. υποστηρίζει πλήρως τις προσπάθειες των Μαιών, που σκοπό έχουν την πλήρη εφαρμογή της Οδηγίας 2005/36/ΕΕ στις χώρες, όπου τα καθήκοντα της Μαιίας δεν έχουν ακόμη πλήρως εφαρμοσθεί.

- Η Ε.Μ.Α. ωθεί τους Συλλόγους–Μέλη να διαβεβαιώσουν ότι οι φοιτητές της Μαιευτικής λαμβάνουν τη σχετική εκπαίδευση και την κλινική εξάσκηση, ώστε οι φοιτητές αυτοί να διαθέτουν τα προσόντα που απαιτούνται για να παρέχουν πλήρη φροντίδα μετά τον τοκετό στις μητέρες, στα βρέφη τους και στις οικογένειές τους.

- Η Ε.Μ.Α. σκοπεύει να επηρεάσει και να βελτιώσει την πρόσβαση στη μαιευτική φροντίδα σε μια προσπάθεια να καλιτερεύσει την παροχή της φροντίδας υγείας στις έγκυες γυναίκες και να προωθήσει έναν υγιεινό τρόπο ζωής.

- Η Ε.Μ.Α. παροτρύνει κάθε Κράτος–Μέλος να παρέχει φροντίδα μητρότητας, στην οποία τα επαγγελματικά καθήκοντα των Μαιών είναι πλήρως αναγνωρισμένα (Οδηγία 2005/36/ΕΕ).

- Η Ε.Μ.Α. παροτρύνει τα Κράτη–Μέλη να αναγνωρίσουν πλήρως τον απαραίτητο ρόλο της Μαιίας στην πρόληψη, στην προγεννητική περίοδο και στον ευρύτερο τομέα της δημόσιας υγείας και να χρησιμοποιήσουν το ρόλο αυτό.

- Η Ε.Μ.Α. ενθαρρύνει τους Συλλόγους–Μέλη να υιοθετήσουν αυτές τις αρχές και να χρησιμοποιήσουν την Κατευθυντήρια αυτή Οδηγία στις χώρες τους.

- Η Ε.Μ.Α. ωθεί τους Συλλόγους–Μέλη να πραγματοποιήσουν έρευνα σχετικά με τα διαθέσιμα μοντέλα φροντίδας μετά τον τοκετό, ώστε να καταδείξουν τα δυνητικά οφέλη της μαιευτικής φροντίδας.

ΠΗΓΕΣ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: Οδηγία 2005/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Ένωση, 2005 (τελευταία τροποποίηση: Σεπτέμβριος 2005). Διαθέσιμη από: <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/05/st03/st03627.en05.pdf>.

ICM, WHO, FIGO: Διεθνής Ορισμός της Μαιίας, 2005.

Εκτίμηση των γνώσεων των σπουδαστών Μαιευτικής και Νοσηλευτικής στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνού

Μαρία Τίγκα¹
Αικατερίνη Λυκερίδου²
Νικολέττα Ιακωβίδου³

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Από τα 100 εκατομμύρια νεογνά που γεννιούνται κάθε χρόνο παγκόσμια, τα 5 περίπου εκατομμύρια πεθαίνουν μέσα στις 4 πρώτες εβδομάδες της ζωής τους. Το 20% των θανάτων αυτών οφείλεται σε περιγεννητική ασφυξία. Σωστή γνώση και εφαρμογή καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης θα μπορούσε να αποτρέψει μεγάλο ποσοστό αυτών των θανάτων, αλλά και να μετριάσει τις μακροπρόθεσμες επιπλοκές στα ασφυκτικά νεογνά που επιβιώνουν. Είναι σημαντικό όσοι ασχολούνται με την περιγεννητική φροντίδα του νεογνού να είναι εκπαιδευμένοι θεωρητικά και πρακτικά στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση. Οι έρευνες που υπάρχουν στη βιβλιογραφία σχετικά με τις γνώσεις σπουδαστών και επαγγελματιών υγείας στο θέμα αυτό δείχνουν ανεπάρκεια γνώσεων, που βελτιώνονται σημαντικά μετά από θεωρητική εκπαίδευση.

Σκοπός: Η εκτίμηση των γνώσεων των σπουδαστών Μαιευτικής και Νοσηλευτικής στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνών πριν και μετά την παρακολούθηση ανάλογου Σεμιναρίου.

Μέθοδος: Πρόκειται για προοπτική συγκριτική μελέτη. Δείγμα της μελέτης αποτέλεσαν 110 τεταρτοετείς σπουδαστές Μαιευτικής και Νοσηλευτικής, οι οποίοι παρακολούθησαν Ημερίδα Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης βάσει των Κατευθυντηρίων Οδηγιών του European Resuscitation Council. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με ερωτηματολόγιο. Με τυχαία δειγματοληψία 66 σπουδαστές συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο πριν την έναρξη του Σεμιναρίου και 44 σπουδαστές μετά τη λήξη αυτού. Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων έγινε με το στατιστικό πακέτο "SPSS 17.0" και η σύγκριση των μεταβλητών έγινε με το "Pearson chi-square test". Η στατιστική σημαντικότητα ορίζεται με $p=0,01$.

Αποτελέσματα: Το 29,6% ($\pm 30,2\%$) ($mean \pm SD$) των σπουδαστών απάντησε σωστά στις ερωτήσεις πριν το Σεμινάριο. Μετά το Σεμινάριο το 56,3% ($\pm 29,6\%$) των σπουδαστών απάντησε σωστά στις ερωτήσεις. Στις 8 από τις 12 ερωτήσεις παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική βελτίωση των γνώσεων των σπουδαστών. Το 9% των σπουδαστών είχε στο παρελθόν παρακολουθήσει στο πλαίσιο της εκπαίδευσής του

¹ Μαία, MSc(c), NLS Instructor (c), Γενική Ιδιωτική Μαιευτική-Γυναικολογική & Παιδιατρική Κλινική "ΜΗΤΕΡΑ", Εργαστηριακός Συνεργάτης Τμήματος Μαιευτικής Τ.Ε.Ι. Αθηνών.

² Μαία, PhD, MSc, RM, RN, Καθηγήτρια Τμήματος Μαιευτικής Τ.Ε.Ι. Αθηνών.

³ Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Νεογνολογίας, Β' Μαιευτική/Γυναικολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σεμινάριο σχετικό με το αντικείμενο.

Συμπεράσματα: Η έρευνα ανέδειξε τη σπουδαιότητα παρακολούθησης εκπαιδευτικών Σεμιναρίων στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, με σκοπό τη βελτίωση των γνώσεων και κατ' επέκταση την καλύτερη παροχή φροντίδας υγείας.

Λέξεις-κλειδιά: γνώσεις σπουδαστών, καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνού, εκπαίδευση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τα 100 εκατομμύρια νεογνά που γεννιούνται κάθε χρόνο παγκόσμια, τα 5 περίπου εκατομμύρια πεθαίνουν μέσα στις 4 πρώτες εβδομάδες της ζωής τους. Το 20% των θανάτων αυτών οφείλεται σε περιγεννητική ασφυξία. Σωστή γνώση και εφαρμογή καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης θα μπορούσε να αποτρέψει μεγάλο ποσοστό αυτών των θανάτων, αλλά και να μετριάσει τις άμεσες και μακροπρόθεσμες επιπλοκές στα ασφυκτικά νεογνά που επιβιώνουν (AHA/AAP Neonatal Resuscitation Program Steering Committee, 2000).

Κατά την προσαρμογή του νεογνού από την ενδομήτρια στην εξωμήτρια ζωή πλήθος αλλαγών συμβαίνουν στον οργανισμό του. Ενώ το έμβρυο ενδομήτρια λάμβανε οξυγόνο μέσω του πλακούντα από τη μητέρα του, μετά τον τοκετό το νεογνό πρέπει να λάβει οξυγόνο από το περιβάλλον με αυτόνομη λειτουργία του αναπνευστικού του συστήματος. Ενώ στην πλειοψηφία τους (90%) τα νεογνά επιτυγχάνουν από μόνα τους την προσαρμογή με επιτυχία στην εξωμήτρια ζωή, το 10% των νεογνών έχουν ανάγκη από κάποια παρέμβαση στη γέννηση και το 1% των νεογνών χρήζουν εξειδικευμένης παρέμβασης καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης, όπως αερισμό των πνευμόνων, εφαρμογή θωρακικών συμπίεσεων ή πολύ σπανιότερα χορήγηση φαρμάκων (AHA/AAP Neonatal Resuscitation Program Steering Committee, 2000).

Τα πρόωρα νεογνά με ηλικία κύησης (HK) <32 εβδομάδων ή με βάρος γέννησης (ΒΓ) < 1.500 gr), αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών που χρήζουν καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (Wiswell T.E., 2003). Η αναζωογόνηση των νεογνών αυτών είναι σημαντικό να γίνεται με ενιαία

στρατηγική, που να στηρίζεται στη γνώση της παθοφυσιολογίας της ασφυξίας, εάν ο τελικός σκοπός είναι η βελτίωση του αποτελέσματος και η αποφυγή άμεσων και απώτερων επιπλοκών στο νεογνό. Γνώση και τεχνικές δεξιότητες αναζωογόνησης νεογνού πρέπει να έχει ο κάθε επαγγελματίας υγείας, ο οποίος μπορεί να κληθεί προγραμματισμένα ή όχι σ' έναν τοκετό, που μπορεί να απαιτεί αναζωογόνηση του νεογνού.

Τα βιβλιογραφικά δεδομένα σχετικά με τις γνώσεις σπουδαστών και επαγγελματιών υγείας στο θέμα αυτό δείχνουν ανεπάρκεια γνώσεων, που βελτιώνονται σημαντικά μετά από θεωρητική εκπαίδευση, ενώ οι τεχνικές δεξιότητες ελαττώνονται με την πάροδο του χρόνου (Vernon R.C. et al., 2004, Ogunlesi T. et al., 2008, Dunn S. et al., 1992, Trevisanuto D. et al., 2005, Waldemar A.C. et al., 2009).

ΣΚΟΠΟΣ

Η αξιολόγηση του επιπέδου γνώσεων των σπουδαστών Μαιευτικής και Νοσηλευτικής στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνών πριν και μετά την παρακολούθηση ανάλογου Σεμιναρίου.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Πρόκειται για προοπτική συγκριτική μελέτη. Δείγμα της μελέτης αποτέλεσαν 110 τεταρτοετείς σπουδαστές Μαιευτικής και Νοσηλευτικής, οι οποίοι παρακολούθησαν Ημερίδα Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης, που διοργανώθηκε από τη Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας σε συνεργασία με το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα "Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση" του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Τίγκα Μ., 13/5/2010). Το περιεχόμενο της Ημερίδας ήταν βασισμένο στις Κατευθυντήριες Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης (ERC).

Η συλλογή των δεδομένων έγινε με ερωτηματολόγιο που αναπτύχθηκε για το σκοπό της έρευνας. Με τυχαία δειγματοληψία 66 σπουδαστές συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο πριν την έναρξη του Σεμιναρίου και 44 σπουδαστές μετά τη λήξη αυτού. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε συνολικά 17 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, από τις οποίες οι 12 αφορούσαν το εξεταζόμενο θέμα και οι

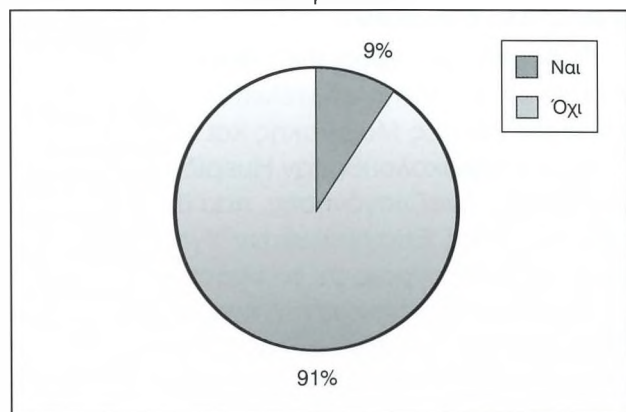
5 τα δημογραφικά στοιχεία. Το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε σε 5 ειδικούς για να αξιολογήσουν το περιεχόμενό του και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε πιλοτική μελέτη σε δείγμα 13 σπουδαστών Μαιευτικής, προκειμένου να ελεγχθεί η σαφήνεια των ερωτήσεων και να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα κατά τη συμπλήρωσή του.

Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε με το στατιστικό πακέτο "SPSS 17.0" και η σύγκριση των μεταβλητών έγινε με το "Pearson chi-square test". Η στατιστική σημαντικότητα ορίζεται με $p=0,01$.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το 62,7% (N=69) των ατόμων του δείγματος ήταν σπουδαστές Μαιευτικής και το 37,3% (N=41) σπουδαστές Νοσηλευτικής. Η μέση τιμή ηλικίας των σπουδαστών ήταν $21,05 \pm 0,339$ (mean \pm SD). Γυναίκες ήταν το 93,6% (N=103). Μόνο το 9% (N=10) είχαν παρακολουθήσει γενικά κάποιο Σεμινάριο με εξειδίκευση στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνού (Γράφημα 1).

Γράφημα 1. Παρακολούθηση Σεμιναρίου στο παρελθόν.

Ποσοστό 29,6% ($\pm 30,2\%$) των σπουδαστών απάντησε σωστά στις ερωτήσεις πριν το Σεμινάριο. Μετά την παρακολούθηση του Σεμιναρίου το ποσοστό των σωστών απαντήσεων των σπουδαστών βελτιώθηκε στο 56,3% ($\pm 29,6\%$). Στις 8 από τις 12 ερωτήσεις παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική βελτίωση των γνώσεων των σπουδαστών (βλέπε Πίνακα 1).

Στην ερώτηση αναφορικά με το ποσοστό των νεογνών που χρήζουν κάποιας παρέμβασης (π.χ. διατήρηση ανοιχτών αεροφόρων οδών, χορήγηση οξυγόνου) κατά την καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση για την προσαρμογή στην εξωμήτρια ζωή, μόνο το 56,3% απάντησε σωστά. Το επίπεδο των γνώσεων βελτιώθηκε μετά την παρακολούθηση της Ημερίδας με αποτέλεσμα το 84,1% (N=37, $p=0,01$) των σπουδαστών να δώσει τη σωστή απάντηση.

Στην ερώτηση «*Σε τι ποσοστό πιστεύετε ότι ένα νεογνό χρειάζεται εξειδικευμένη παρέμβαση (π.χ. θωρακικές συμπίεσεις ή χορήγηση φαρμάκων) κατά την καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση;*», το 30,8% (N=20) των σπουδαστών απάντησε σωστά πριν την παρακολούθηση της Ημερίδας, ενώ μετά την παρακολούθηση της Ημερίδας η σωστή απάντηση υποστηρίχτηκε από το 67,4% (N=29, $p=0,001$) των σπουδαστών.

Το επίπεδο των γνώσεων των σπουδαστών σχετικά με τις ενέργειες που πρέπει να ακολουθούμε κατά την παροχή φροντίδας στο νεογέννητο, βελτιώθηκε σημαντικά ($p<0,000$) μετά την παρακολούθηση της Ημερίδας (βλέπε Πίνακα 2).

Στην ερώτηση «*Σε ποιες περιπτώσεις ένα νεογνό χρειάζεται καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση;*», το 4,5% (N=3) των σπουδαστών υποστήριξε τη σωστή απάντηση πριν την παρακολούθηση της Ημερίδας, ενώ μετά την Ημερίδα το ποσοστό των σπουδαστών που απάντησε σωστά ανήλθε στο 47,7% (N=21, $p<0,000$).

Όταν ζητήθηκε από τους σπουδαστές να επιλέξουν τη σωστή σειρά στα βήματα του αλγορίθμου καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης νεογνού, μόνο το 7,9% (N=5) απάντησε σωστά πριν την παρακολούθηση της Ημερίδας. Το επίπεδο των γνώσεών τους βελτιώθηκε σημαντικά ($p<0,000$) μετά την παρακολούθηση της Ημερίδας, αφού ποσοστό 54,5% (N=24) έδωσε τη σωστή απάντηση.

Όταν ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να προσδιορίσουν το λόγο των θωρακικών συμπίεσεων προς τις αναπνοές που ενδείκνυνται στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνού, τη σωστή απάντηση υποστήριξε το 45,5% (N=30) πριν την παρακολούθηση της Ημερίδας, ενώ το ποσοστό αυτό αυξήθηκε στο 63,6% (N=28) μετά το Σεμινάριο (βλέπε Διάγραμμα 1).

Πίνακας 1. Απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο (ΚΑΑ: Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση).

Σωστές απαντήσεις	Ποσοστό(%)		P
	Πριν	Μετά	
1. Ποσοστό νεογνών που χρήζουν κάποιας παρέμβασης ΚΑΑ.	56,3	84,1	0,01
2. Ποσοστό νεογνών που χρήζουν εξειδικευμένης παρέμβασης ΚΑΑ.	30,8	67,4	0,001
3. Αιτία καταπληξίας στα νεογνά.	89,2	93	0,38
4. Σωστές ενέργειες παροχής φροντίδας στο νεογνό.	10,9	77,3	0,000
5. Ενδείξεις ΚΑΑ στο νεογνό.	4,6	47,7	0,000
6. Λόγος θωρακικών συμπίεσεων: αναπνοών στο νεογνό.	45,5	63,6	0,072
7. Βήματα αλγορίθμου ΚΑΑ νεογνού.	7,9	54,5	0,000
8. Διάρκεια και πίεση αρχικών εμφυσήσεων.	67,2	75,6	0,246
9. Φάρμακα ΚΑΑ νεογνού.	0	18,2	0,000
10. Τρόποι εξασφάλισης αεραγωγού στο νεογνό.	0	4,5	0,003
11. Ενέργειες σε περίπτωση κερωσμένου αμνιακού υγρού.	1,7	12,2	0,053
12. Σημαντικότερο βήμα στην παροχή φροντίδας στο νεογνό κατά τη γέννηση.	41,3	77,3	0,003

Πίνακας 2. Κατανομή συχνοτήτων και ποσοστού απαντήσεων σπουδαστών σχετικά με τις ενέργειες που πρέπει να ακολουθούμε κατά την παροχή φροντίδας στο νεογέννητο.

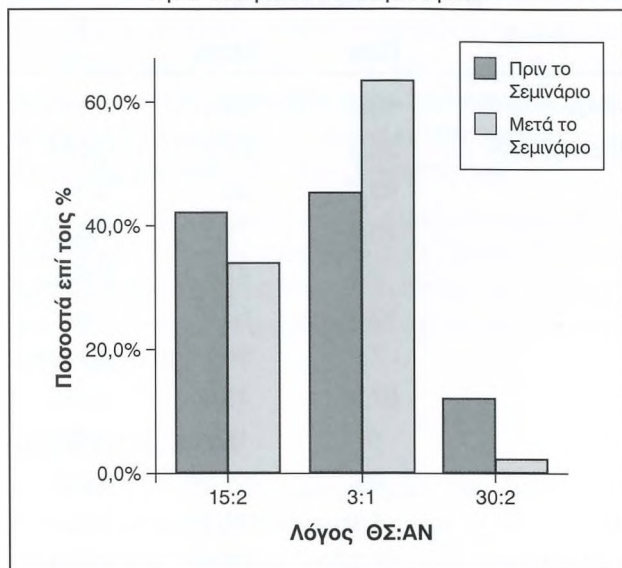
		Ενέργειες παροχής φροντίδας	Αποφυγή απώλειας θερμότητας	Αναρρόφηση εκκρίσεων με τυφλή προώθηση του καθετήρα αναρρόφησης	Πλύσιμο νεογνού αμέσως μετά τη γέννηση	Εκτίμηση κατάστασης νεογνού	Σωστή Απάντηση 1+4
		Πριν το Σεμινάριο	N	4	2	2	20
	%	6,3%	3,1%	3,1%	31,3%	10,9%	
Μετά το Σεμινάριο	N	5	2	0	3	34	
	%	11,4%	4,5%	0	6,8%	77,3%	

Όσον αφορά τις γνώσεις των σπουδαστών σχετικά με τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, το επίπεδο ήταν πολύ χαμηλό πριν την παρακολούθηση της Ημερίδας, αφού κανένας δεν επέλεξε το σωστό συνδυασμό των απαντήσεων. Μετά την παρακολούθηση της Ημερίδας ποσοστό 18,2% των σπουδαστών απάντησε σωστά (Adrenaline, Sodium Chloride 0,9%, Sodium Bicarbonate, Glucose 10%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το επίπεδο των γνώσεων των σπουδαστών Μαιευτικής και Νοσηλευτικής ήταν χαμηλό πριν την έναρξη της Ημερίδας. Μετά την παρακολούθηση της Ημερίδας παρατηρήθηκε σημαντική βελτίωση των γνώσεών τους. Η έρευνα τονίζει την ανάγκη παρακολούθησης εκπαιδευτικών Σεμιναρίων στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση με σκοπό τη βελτίωση των γνώσεων και κατ' επέκταση την κα-

Διάγραμμα 1. Γνώσεις σπουδαστών πριν και μετά το Σεμινάριο.

λύτερη παροχή φροντίδας υγείας (Singha J. et al., 2006, Jukkala A.M. & Henly S.J., 2009).

Η διατήρηση υψηλού επιπέδου γνώσεων και ετοιμότητας όσον αφορά την καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση νεογνού, πρέπει να αποτελεί στόχο των επαγγελματιών υγείας, που ασχολούνται με την παροχή φροντίδας στο νεογέννητο. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και η συμμόρφωσή μας με τις νεότερες οδηγίες, που αφορούν την καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση είναι χρέος όλων των επαγγελματιών υγείας.

ABSTRACT

Maria Tigka, Aikaterine Lykeridou, Nikoletta Iakovidou: **Knowledge assessment of student Midwives and Nurses on neonatal resuscitation.**

"ELEFTHO", 4: 150-155, 2010

Background: More than 100 million babies are born annually worldwide. Approximately, 20% of the 5 million neonatal deaths that occur annually are due to birth asphyxia. Successful neonatal resuscitation should prevent a large proportion of these deaths, as well as mitigate the outcomes of surviving asphyxiated infants. Surveys that have been carried out on the evaluation of knowledge of students and health care providers have shown that the level

is poor. Educational programs lead to improvement of knowledge and skill performance.

Objective: We aimed to assess the knowledge gained by student midwives and nurses who participated in a course on resuscitation, based on the guidelines of the European Resuscitation Council.

Methods: This study is a prospective, comparative survey which involved collecting information from the participants by using a questionnaire. The population under consideration is 110 student midwives and nurses of TEI of Athens, enrolled in the final year of their course of study for the academic year 2009-2010. The data were analyzed by using descriptive statistics.

Results: The percentages of correct answers significantly improved from before (29.6% ±30.2%) to immediately after the course (56.3% ±29.6%). In 8 out of 12 questions, there was statistically significant improvement of the students' knowledge ($P < 0.001$). Only 9% of the population had attended a course on newborn life support in the past.

Conclusions: The need to train student midwives and nurses and perinatal staff in neonatal resuscitation is widely accepted, in order to enrich their knowledge and be able to provide better health care.

Key-words: students' knowledge, neonatal resuscitation, education.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- AHA/AAP Neonatal Resuscitation Program Steering Committee: Textbook of neonatal resuscitation, 4th ed. Elk Grove Village, IL: American Academy of Pediatrics, 2000.
- Dunn S., Niday P., Watters N.E., McGrath P., Alcock D.: The provision and evaluation of a neonatal resuscitation program. *J Contin Educ Nurs*, 23(3): 118-26, 1992.
- Jukkala A.M., Henly S.J.: Provider Readiness for Neonatal Resuscitation in Rural Hospitals. *Journal of Obstetric, Gynecologic and Neonatal Nursing*, 38(4): 443-452, 2009.
- Ogunlesi T., Dedeke O., Adekanmbi F.A. et al.: Neonatal Resuscitation: Knowledge and Practice of nurses in western Nigeria. *South African Journal of Child Health*, 2(1): 23-25, 2008.
- Singha J., Santosh S., Wyllie J.P., Mellon A.: Effects

- of a course in neonatal resuscitation – evaluation of an educational intervention on the standard of neonatal resuscitation. *Resuscitation*, 68(3): 385-389, 2006.
- Τίγκα Μ.: Αναζωογόνηση κατά τη γέννηση σε τελειόμηνο νεογνό. Ημερίδα με θέμα: “Νεότερες εξελίξεις στην Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση”. Αμφιθέατρο Τ.Ε.Ι. Αθήνας. Οργάνωση ΣΕΥΠ σε συνεργασία με ΠΜΣ «Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση» του ΕΚΠΑ, 13/5/2010.
- Trevisanuto D., Ferrarese P., Cavicchioli P., Fasson A., Zanardo V., Zacchello F.: Knowledge gained by pediatric residents after neonatal resuscitation program courses. *Pediatric Anesthesia*, 15(11): 944-947, 2005.
- Vernon R.C. et al.: Evaluation of the Effect of a Computerized Training Simulator (ANAKIN) on the Retention of Neonatal Resuscitation Skills. *Teaching and Learning in Medicine*, 26(2): 157-164, 2004.
- Waldemar A.C., Wright L.L., Chomba E. et al.: Educational Impact of the Neonatal Resuscitation Program in Low-Risk Delivery Centers in a Developing Country. *The Journal of Pediatrics*, 154(4): 504-508, 2009.
- Wiswell T.E.: Neonatal Resuscitation. *Respir Care*, 48(3):288-294, 2003.

Εμβολιασμός για τη γρίπη A(H1N1) και κύηση

Μαρία Σιέττου*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η εμπειρία από τις πανδημίες της γρίπης στο παρελθόν, αλλά και η πρόσφατη εμπειρία από την εμφάνιση του ιού της γρίπης A(H1N1), δείχνουν ότι οι έγκυες διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να αντιμετωπίσουν σοβαρές επιπλοκές από την επιμόλυνσή τους με τον ιό της γρίπης A(H1N1), ενώ έχουν επίσης σημειωθεί και θανατηφόρα περιστατικά. Το γεγονός αυτό ενισχύει ουσιαστικά τον αντιγριπικό εμβολιασμό στην εγκυμοσύνη ως απαραίτητο μέσο πρόληψης για την αποφυγή των επιπλοκών.

Σκοπός: Στην παρούσα εργασία εξετάζουμε την επίπτωση από την επιμόλυνση με τον ιό της γρίπης A(H1N1) στην εγκυμοσύνη, καθώς και τις συστάσεις για αντιγριπικό εμβολιασμό A(H1N1) στην κύηση.

Αποτελέσματα: Υπάρχει αυξημένη νοσηρότητα σε περιόδους πανδημίας στις έγκυες και αυξημένη θνησιμότητα των εγκύων στις δυο παλαιότερες μεγάλες πανδημίες της γρίπης. Επίσημοι οργανισμοί όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ), το CDC στις ΗΠΑ (Κέντρα Πρόληψης και Ελέγχου των Ασθενειών), το ACIP (Συμβουλευτική Επιτροπή για τον Εμβολιασμό) συστήνουν σε όλες τις έγκυες αντιγριπικό εμβολιασμό για τον ιό της γρίπης A(H1N1).

Συμπεράσματα: Τα μέχρι τώρα στοιχεία για την ασφάλεια του αντιγριπικού εμβολιασμού στην εγκυμοσύνη είναι θετικά καθώς δεν φαίνεται να προκύπτουν σοβαρές επιπλοκές στις μητέρες και τα βρέφη. Ο αντιγριπικός εμβολιασμός για τον H1N1 ιό της γρίπης μπορεί να αποτελέσει ουσιαστικό μέτρο πρόληψης επιπλοκών τόσο για τις υγιείς έγκυες, όσο και για τις έγκυες με επιβαρημένο ιστορικό υγείας. Ωστόσο απαιτείται πιο εκτεταμένη έρευνα σχετικά με την ασφάλεια το αντιγριπικού εμβολίου A(H1N1) στην κύηση.

Λέξεις-κλειδιά: εγκυμοσύνη, A(H1N1), επίπτωση ιού γρίπης, αντιγριπικός εμβολιασμός.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι έγκυες συνιστούν μια ομάδα πληθυσμού με αυξημένο κίνδυνο νοσηρότητας και θνησιμότητας από την επιμόλυνση με τον ιό της

* Μαία, MSc, Κέντρο Υγείας Καπανδριτίου.

γρίπης. Η νοσηρότητα εμφανίζεται αυξημένη κυρίως στα δυο τελευταία τρίμηνα της εγκυμοσύνης, ενώ σε περιπτώσεις πανδημίας της γρίπης, εκτός από μεγάλη νοσηρότητα υπάρχει και θνησιμότητα (Hartert T.V. et al., 2003, WHO, 2009). Το γεγονός αυτό αποτέλεσε τη βάση για τις συστάσεις εμβολιασμού των εγκύων σε περιόδους επιδημίας και πανδημίας της γρίπης.

Ο αυξημένος κίνδυνος για τις έγκυες προκύπτει από τις πολλαπλές φυσιολογικές αλλαγές, που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Ορμονικές αλλαγές, αλλαγές στο καρδιαγγειακό και αναπνευστικό σύστημα, αλλά και αλλαγές στο ανοσοποιητικό σύστημα καθιστούν τον οργανισμό της εγκύου πιο ευάλωτο στην προσβολή παθογόνων ιών όπως αυτός της γρίπης (Goodnight W.H. & Soper D.E., 2005, Jamieson D.J. et al., 2006).

Στις 11 Ιουνίου 2009 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δήλωσε ότι πρόκειται για πανδημία της νέας γρίπης A(H1N1), η οποία πλέον είναι γνωστή ως "Πανδημία A(H1N1) 2009". Ο ιός αυτός περιέχει γονίδια από ιούς της γρίπης των χοίρων, των πτηνών και του ανθρώπου σε συνδυασμό που δεν είχε παρατηρηθεί ποτέ πριν.

Ο ιός H1N1 εντοπίστηκε για πρώτη φορά στο Μεξικό και μεταδόθηκε γρήγορα στη Βόρεια Αμερική και στην Ευρώπη. Ο ιός έχει πλέον μεταδοθεί σε όλες τις ηπείρους.

Μέχρι σήμερα ο ιός της γρίπης A(H1N1) εμφανίζει παρόμοια συμπτώματα με την εποχική γρίπη. Ωστόσο, για ορισμένες ομάδες κινδύνου τα συμπτώματα μπορεί να είναι σοβαρότερα και να οδηγήσουν σε νοσηλεία ή και αναπόφευκτα στο θάνατο. Αυτές οι ομάδες κινδύνου δεν είναι ίδιες με τις ομάδες κινδύνου της εποχικής γρίπης. Οι ομάδες κινδύνου για τη γρίπη A(H1N1) είναι οι έγκυες, τα μικρά παιδιά και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις. Η εποχική γρίπη προσβάλλει περισσότερο τον ηλικιωμένο πληθυσμό, καθώς και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις (διαβήτης, καρδιόπαθεια, άσθμα) (European Commission Public Health, 2010).

Η πρόσφατη πανδημία της γρίπης A(H1N1) έρχεται να υπενθυμίσει ότι οι έγκυες διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο νοσηρότητας και θνησιμότητας από την επιμόλυνση με τον ιό της γρίπης.

Σύμφωνα με στοιχεία από το CDC στις ΗΠΑ, οι έγκυες σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό είχαν 4 φορές μεγαλύτερες πιθανότητες για εισαγωγή

στο Νοσοκομείο, λόγω επιπλοκών από την επιμόλυνση με τον ιό H1N1, ενώ σημειώνεται και θνησιμότητα των εγκύων με το ποσοστό των θανάτων να αγγίζει το 13% του συνολικού ποσοστού των θανάτων από την πανδημία της γρίπης A(H1N1) του 2009 (Jamieson D.J. et al., 2009).

ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ

Οι έγκυες σε σχέση με τις μη έγκυες διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο νοσηρότητας από τον ιό της γρίπης. Ο κίνδυνος αυτός καθορίζεται για τις έγκυες να είναι 18 φορές μεγαλύτερος σε σχέση με τις υγιείς μη έγκυες γυναίκες (Schanzer D.L. et al., 2007).

Η επίπτωση της γρίπης στις έγκυες υπήρξε μεγάλη σε περιόδους πανδημίας της γρίπης σημειώνοντας και περιστατικά θνησιμότητας. Έτσι, θάνατοι εγκύων υπήρξαν στις πανδημίες της γρίπης του 1918-1919, 1957-1958, 2009-2010 (Louie J.K. et al., 2009, Harris J.W., 1919, Jamieson D.J. et al., 2009). Συγκεκριμένα, στην πανδημία του 1918 στις ΗΠΑ, το ποσοστό θνησιμότητας στις έγκυες, που νοσηλεύτηκαν για τον ιό της γρίπης, ήταν υψηλό αγγίζοντας το 30%-50% (Bland P.B., 1919).

Στην Αγγλία, επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδιας πανδημίας οι περιπτώσεις θανάτων στις έγκυες σημειώνουν υψηλά ποσοστά αγγίζοντας το 25% (Mortimer P., 2006).

Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός, ότι στην περίοδο της εγκυμοσύνης η μεγαλύτερη θνησιμότητα σε πανδημία, όπως αυτή του 1918, σημειώνεται ανάλογα με το τρίμηνο της κύησης. Συγκεκριμένα, όσο μεγαλύτερη η ηλικία της κύησης, τόσο πιο μεγάλο και το ποσοστό θνησιμότητας. Έτσι, ανάμεσα σε 1.300 έγκυες γυναίκες, που επιμολύνθηκαν με τον ιό της γρίπης στην πανδημία του 1918, τα περιστατικά θανάτων ήταν λιγότερα τον 1ο και 2ο μήνα με ποσοστά 7% και 17% αντίστοιχα, και σταδιακά ανέβαιναν μεταξύ του 3ου και 8ου μήνα της κύησης από το 24% στο 39%, για να φτάσουν στον 9ο μήνα στο υψηλότερο ποσοστό θνησιμότητας που άγγιζε το 41% (Harris J.W., 1919).

Στην πανδημία γρίπης της περιόδου 1957-1958, από τις 219 περιπτώσεις θανάτων που καταγράφηκαν στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ, οι 22 θάνατοι αφορούσαν έγκυες από τις οποίες μόνο οι 7 είχαν καρδιακό πρόβλημα (Greenberg M. et al., 1957).

Στην ίδια πανδημία γρίπης, που παρουσιάστηκε το 1957 (H2N2) στη Μινεσότα των ΗΠΑ, οι μισές σχεδόν από τις γυναίκες της αναπαραγωγικής ηλικίας, που πέθαναν, ήταν οι έγκυες (Freeman D.W. et al., 1959).

Σύμφωνα με στοιχεία από το CDC στις ΗΠΑ, σε 13 Πολιτείες παρουσιάστηκαν από τις 15 Απριλίου έως τις 18 Μαΐου 2009, 34 περιπτώσεις εγκύων γυναικών, επιβεβαιωμένων αλλά και πιθανών κρουσμάτων με τη μόλυνση από τον ιό της γρίπης A(H1N1). Από αυτές τις έγκυες οι 11 (ποσοστό 32%) εισήχθησαν στο Νοσοκομείο (Jamieson D.J. et al., 2009).

Για το διάστημα Απριλίου-Ιουνίου 2009, το CDC αναφέρει το θάνατο 6 εγκύων γυναικών, που είχαν προσβληθεί από τον ιό της γρίπης A(H1N1). Όλες είχαν εμφανίσει πνευμονία και σοβαρή αναπνευστική ανεπάρκεια και χρειάστηκαν μηχανική υποστήριξη (Jamieson D.J. et al., 2009).

Κατά τη διάρκεια της πρόσφατης πανδημίας A(H1N1) του 2009-2010, σημειώθηκαν επίσης σοβαρά περιστατικά λεχωίδων δυο εβδομάδων, που είχαν επιμολυνθεί με τον ιό H1N1 (Louie J.K. et al., 2009, CDC-MMWR, 2010, Greanga A.A. et al., 2010).

Ακόμη, κατά τη διάρκεια της πρόσφατης πανδημίας του 2009 με τον ιό της γρίπης A(H1N1), αναφέρθηκαν 56 θάνατοι μεταξύ 280 γυναικών που νοσηλεύτηκαν στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας. Μεταξύ των θανάτων οι 36 (ποσοστό 64%) συνέβησαν στο 3ο τρίμηνο της κύησης (CDC-MMWR, 2010, Greanga A.A. et al., 2010).

Αλλά και σε περιπτώσεις μη πανδημίας αλλά έξαρσης της γρίπης, διάφορες επιδημιολογικές μελέτες δείχνουν ότι στην κύηση αυξάνεται ο κίνδυνος των επιπλοκών της εποχικής γρίπης (Irving W.L. et al., 2000, Neuzil K.M. et al., 1998, Shahab S. et al., 1994). Η πλειοψηφία των μελετών, που έχουν προσπαθήσει να αξιολογήσουν την επίδραση της γρίπης στις έγκυες, έχουν εστιάσει στον αυξημένο αριθμό εισαγωγών τους στο Νοσοκομείο κατά τη διάρκεια της εποχικής γρίπης. Επίσης, κατά τη διάρκεια της εποχικής γρίπης οι έγκυες παρουσιάζουν έναντι των μη εγκύων αυξημένο αριθμό ιατρικών επισκέψεων για αναπνευστικό πρόβλημα (Mulloly J.P., et al., 1986).

Οι έγκυες, επίσης, που νοσηλεύονται για αναπνευστικό πρόβλημα κατά τη διάρκεια της εποχικής γρίπης, έχουν αυξημένο το χρόνο της παρα-

μονής στο Νοσοκομείο έναντι των νοσηλευόμενων εγκύων, που εισήχθησαν για άλλο πρόβλημα (Cox S., et al., 2006).

Σε μια αναδρομική μελέτη 134.000 περίπου εγκύων γυναικών, που έγινε στη Νέα Σκωτία κατά τα έτη 1990-2002, συγκρίθηκαν στοιχεία ιατρικών αναφορών για έγκυες γυναίκες με στοιχεία από τις ίδιες γυναίκες κατά τη διάρκεια του έτους πριν από την κύηση. Βρέθηκε, λοιπόν, ότι μεταξύ των εγκύων 0,4% νοσηλεύθηκαν και 25% επισκέφθηκαν ένα νοσοκομειακό γιατρό για κάποιο αναπνευστικό πρόβλημα κατά τη διάρκεια της κύησης.

Το ποσοστό εισαγωγών σε Νοσοκομείο εγκύων που βρίσκονταν στο 3ο τρίμηνο της κύησης κατά τη διάρκεια της εποχικής γρίπης, ήταν 5 φορές υψηλότερο από το ποσοστό που εμφάνισαν οι ίδιες γυναίκες στο προηγούμενο από την εγκυμοσύνη τους έτος κατά τη διάρκεια της εποχικής γρίπης, και περισσότερο από 2 φορές υψηλότερο από το ποσοστό κατά τη διάρκεια της περιόδου, που δεν υπήρχε εποχική γρίπη (Dodds L. et al., 2007).

Το επιβαρημένο ιστορικό υγείας μιας εγκύου με προβλήματα κυρίως από το αναπνευστικό και το καρδιαγγειακό σύστημα, αποτελεί επίσης ένα σημαντικό παράγοντα, που αυξάνει τις επιπλοκές από την επιμόλυνση με τον ιό της γρίπης. Όταν η εγκυμοσύνη εμπλέκεται με υψηλού κινδύνου καταστάσεις όπως το άσθμα και ο σακχαρώδης διαβήτης, τότε η επιμόλυνση με τον ιό της γρίπης συμβάλλει 3-4 φορές περισσότερο στη νοσηρότητα των εγκύων σε σχέση με τις μη έγκυες γυναίκες, που πάσχουν από παρόμοιες καταστάσεις (Cox S. et al., 2001, Hartert T.V. et al., 2003).

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ ΕΓΚΥΩΝ

Δεδομένου του σημαντικού κινδύνου που υπάρχει για τις έγκυες από την επιμόλυνση με τον ιό της γρίπης, ειδικά σε περίοδο πανδημίας αλλά και γενικότερα σε επιδημία γρίπης, οι έγκυες θα πρέπει να κατατάσσονται σ' εκείνες τις ομάδες του πληθυσμού με προτεραιότητα για εμβολιασμό. Αρκετές μελέτες έχουν επισημάνει ότι δεν παρατηρήθηκαν παρενέργειες του εμβολίου στα νεογνά γυναικών, οι οποίες εμβολιάστηκαν με εμβόλιο της κοινής γρίπης που εμπεριέχει αδρανοποιημένο ιό (Fiore A.E. et al., 2007, A.C.O.G. 2004).

Η θέση του WHO και ειδικότερα της Στρατηγικής Ομάδας των Εμπειρογνομώνων για τον εμβολιασμό του πληθυσμού (SAGE) –που συνεδρίασε στις 7 Ιουλίου 2009– είναι ξεκάθαρη θέτοντας τις έγκυες στις ομάδες του πληθυσμού, που έχουν προτεραιότητα και πρέπει να εμβολιασθούν με το εμβόλιο κατά του ιού H1N1 (WHO, 2009).

Στις ΗΠΑ η ACIP (Συμβουλευτική Επιτροπή για τον Εμβολιασμό) και το Αμερικανικό Κολέγιο Μαιευτήρων και Γυναικολόγων (ACOG) έχουν συστήσει εμβολιασμό με εμβόλιο που περιέχει αδρανοποιημένο ιό, για όλες της γυναίκες που θα βρίσκονται σε εγκυμοσύνη κατά τη διάρκεια της εποχικής γρίπης (Fiore A.E. et al., 2007, ACOG, 2004). Η ACIP καθορίζει στις 29 Ιουλίου 2009 πέντε ομάδες-στόχους με προτεραιότητα για προστασία από τον ιό της γρίπης A(H1N1), ανάμεσά τους βεβαίως και τις έγκυες γυναίκες CDC(US), 2009).

Επίσης, το CDC με ανακοίνωσή του κατατάσσει τις έγκυες στις ομάδες προτεραιότητας για εμβολιασμό και συστήνει όλες να εμβολιάζονται με εμβόλιο κατά του ιού της γρίπης A(H1N1), το οποίο χορηγείται ενδομυϊκά και περιέχει αδρανοποιημένο-νεκρό ιό (CDC, 2009).

Όσον αφορά την ασφάλεια του εμβολίου επισημαίνεται ότι, το εμβόλιο της εποχικής γρίπης γινόταν για πολλά χρόνια στις εγκύους χωρίς να έχουν διαπιστωθεί σοβαρές παρενέργειες στις ίδιες ή τα νεογνά.

Σε αρκετές μελέτες έχει βρεθεί ότι ο εμβολιασμός στην εγκυμοσύνη με εμβόλιο που περιέχει αδρανοποιημένο ιό, δεν έχει προκαλέσει παρενέργειες και δεν έχει επηρεάσει την υγεία της μητέρας και του βρέφους. Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία από τις μελέτες δεν σημειώθηκαν σοβαρές παρενέργειες από το εμβόλιο, ενώ δεν επηρεάστηκαν τα ποσοστά καισαρικών τομών, πρόωγων τοκετών και ιατρικών προβλημάτων στα νεογνά των μητέρων, που είχαν εμβολιασθεί κατά τη διάρκεια της κύησης (2ο ή 3ο τρίμηνο) (Zaman K., 2008).

Το εμβόλιο κατά του ιού H1N1 παρασκευάζεται με βάση τις ίδιες προδιαγραφές του εποχικού εμβολίου (με πρόσθεση βέβαια του αντίστοιχου στελέχους) και μπορεί να αποτελέσει κι αυτό ουσιαστικό τρόπο προστασίας. Ωστόσο, επισημαίνεται το γεγονός, ότι πρέπει να γίνει μεγαλύτερη έρευνα όσον αφορά την ασφάλεια του καινούρ-

γιου εμβολίου για τον ιό H1N1, όταν αυτό χορηγείται στην κύηση (CDC, 2009).

Τύποι εμβολίων για τον ιό της γρίπης

Υπάρχουν δυο διαθέσιμοι τύποι εμβολίων για τον ιό της γρίπης: ο ένας είναι το εμβόλιο, που περιέχει αδρανοποιημένο ιό και χορηγείται με ένεση, και ο άλλος τύπος περιέχει ζώντα εξασθενημένο ιό και χορηγείται μέσω ρινικού σπρέι, όμως αυτός ο τύπος εμβολίου αντενδείκνυται στην εγκυμοσύνη. Στην έγκυες όπως και στις μητέρες που θηλάζουν συνιστάται ο πρώτος τύπος εμβολίου, που περιέχει αδρανοποιημένο ιό και χορηγείται ενδομυϊκά (Hayes E.C., 2008).

Σε μελέτη που έγινε στο Μπαγκλαντές σε έγκυες που έκαναν το εμβόλιο της γρίπης με αδρανοποιημένο ιό, βρέθηκε ότι το εμβόλιο αποδεδειγμένα μείωσε κατά 63% την ασθένεια γρίπης στα βρέφη μέχρι την ηλικία των 6 μηνών και απέτρεψε, επίσης, το 1/3 περίπου όλων των αναπνευστικών επιπλοκών στις μητέρες και τα νεογνά. Η μητρική ανοσοποίηση γρίπης είναι μια στρατηγική με ουσιαστικά οφέλη και για τις μητέρες και για τα παιδιά (Zaman K. et al., 2010, Munoz F.M. & Greisinger A.J. et al., 2005).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο εμβολιασμός είναι ο καλύτερος τρόπος προφύλαξης απέναντι στον ιό της γρίπης. Οι έγκυες αποτελούν μια ευάλωτη ομάδα πληθυσμού σχετικά με τη νέα γρίπη A(H1N1), δεδομένου ότι μπορεί να παρουσιάσουν σοβαρές επιπλοκές εάν νοσήσουν από αυτή. Οι επιπλοκές από την επιμόλυνση εμφανίζονται αυξημένες όσο προχωρά η εγκυμοσύνη και ειδικά στο 2ο και 3ο τρίμηνο. Οι έγκυες με επιβαρημένο ιστορικό υγείας, με χρόνια νοσήματα, κυρίως από το αναπνευστικό και το καρδιαγγειακό σύστημα, έχουν αυξημένες πιθανότητες να εμφανίσουν σοβαρές επιπλοκές όταν επιμολυνθούν με τον ιό της γρίπης.

Οι πανδημίες συνήθως διαρκούν αρκετούς μήνες –ακόμη και χρόνια– και όταν το νεογνό γεννηθεί θα είναι πολύ αδύναμο, αλλά και πολύ μικρό για να κάνει τα σχετικά εμβόλια. Έτσι, η μοναδική άμυνα που θα έχει είναι τα αντισώματα, τα οποία θα έχει προσλάβει από τον οργανισμό της μητέρας όσο καιρό αναπτυσσόταν μέσα στη μήτρα της. Εάν η μητέρα έχει λάβει μέσω του εμβολίου

τα αντισώματα για το συγκεκριμένο ιό, τότε θα τα έχει κι εκείνο. Οι έγκυες που έχουν εμβολιασθεί έχουν αποκτήσει αντισώματα κατά του ιού της γρίπης, τα οποία με τη σειρά τους μέσω του πλακούντα μεταφέρονται στο έμβρυο και έτσι μπορούν και του προσφέρουν προστασία (Sumaya C.V.G., 1979, Munoz F.M. & Greisinger A.J. et al., 2005, Steinhoff M.C. & Omer S.B. et al., 2010).

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε ως πανδημία την επιμόλυνση από το νέο ιό της γρίπης A(H1N1) και ορίζει τις έγκυες μέσα σ' εκείνες τις ομάδες πληθυσμού, που έχουν προτεραιότητα στον εμβολιασμό για την καλύτερη προστασία των ίδιων και των νεογνών τους. Γεγονός είναι ότι και παλαιότερα, σε περιόδους πανδημίας αλλά και σε περιόδους εποχικής γρίπης, οι έγκυες και ειδικότερα εκείνες που βρίσκονταν στο 2ο και 3ο τρίμηνο της κύησης, αλλά κι εκείνες που είχαν υποκείμενες ασθένειες, όπως καρδιοαναπνευστικά προβλήματα, άσθμα, σακχαρώδη διαβήτη και γενικότερα ένα επιβαρημένο ιστορικό υγείας, παρουσίαζαν σοβαρές επιπλοκές από τη γρίπη. Ωστόσο, όλες οι έγκυες κινδυνεύουν σε περίοδο πανδημίας και ο εμβολιασμός θεωρείται αναγκαίος για την αποφυγή επιπλοκών.

Η πολιτεία μέσα από τις δομές της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας θα πρέπει να ενεργοποιεί πάντα και ειδικά σε περιόδους πανδημίας της γρίπης προγράμματα πρόληψης και εμβολιασμού των εγκύων γυναικών, ώστε να συντελεί ουσιαστικά στην προστασία και την προαγωγή της υγείας αυτών των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού.

Οι μελέτες που έχουν γίνει και αφορούν τον εμβολιασμό εγκύων σε παλαιότερες περιόδους, δεν έχουν δείξει σοβαρές επιπτώσεις από τον εμβολιασμό με τα αντίστοιχα εμβόλια, τόσο στη μητέρα όσο και στο νεογνό.

Ωστόσο, παραμένει η ανάγκη για πιο εκτεταμένη έρευνα στο θέμα του εμβολιασμού των εγκύων με το εμβόλιο της γρίπης και ειδικότερα όσον αφορά το εμβόλιο κατά του νέου ιού H1N1.

ABSTRACT

Maria Sietou: Vaccination for the influenza A(H1N1) and pregnancy.

"ELEFTHO", 4: 156-161, 2010

Introduction: Experience with the pandemics of influenza in the past and the recent experience of the emergence of influenza A(H1N1), shows that pregnant women are at increased risk to experience serious complications from the contamination with the flu A(H1N1) and also have also marked deadly incidents. This substantially enhances influenza vaccination during pregnancy as a necessary means of prevention to avoid complications.

Purpose: In this paper we examine the incidence of contamination with the flu A(H1N1) in pregnancy as well as the recommendations for A(H1N1) influenza vaccination in pregnancy

Results: There is increased morbidity during a pandemic of pregnant and increased mortality of pregnant women in the two previous major pandemics of influenza. Official bodies like the World Health Organization (WHO), the U.S. CDC (Centers for Disease Prevention and Control of Disease), the ACIP, recommend to all pregnant women the A(H1N1) flu vaccination.

Conclusions: The evidence so far for the safety of influenza vaccination in pregnancy is positive, as there are not exist serious complications in mothers and infants. The flu vaccination for the H1N1 can be an effective measure to prevent complications for both healthy pregnant women, and for pregnant women with a health history. But more research needs to be done on the safety of the influenza vaccine A(H1N1) in pregnancy.

Key-words: pregnancy, A(H1N1), incidence of flu, flu vaccination.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- American College of Obstetrician and Gynecologists (ACOG) Committee on Obstetric Practice: Influenza vaccination and treatment during pregnancy. ACOG committee opinion no. 305. Obstet. Gynecol., 104: 1125-6, November 2004.
- Bland P.B.: Influenza in its relation to pregnancy and labor. Am. J. Obstet. 79: 184-97, 1919.
- CDC: 2009 Pandemic influenza A(H1N1) in pregnant women requiring intensive care. New York City, 2009, MMWR, 2010, 59: 321-6.
- CDC (US): Centers for Disease Control and Pre-

- vention: Novel H1N1 Vaccination Recommendations. July, 2009. Available from: URL: <http://www.cdc.gov/h1n1flu/vaccination/acip.htm>
- CDC (US): CDC Online Newsroom: CDC Advisors Make Recommendations for Use of Vaccine Against Novel H1N1. July, 2009. <http://www.cdc.gov/media/pressrel/2009/r090729b.htm>
- CDC, 2009: H1N1 Influenza Shots and Pregnant Women: Questions and Answers for Patients. http://www.cdc.gov/h1n1flu/vaccination/pregnant_qa.htm
- Creanga A.A., Johnson T.F., Graitcer S.B. et al.: Severity of 2009 pandemic influenza A(H1N1) virus infection in pregnant women. *Obstet. Gynecol.*, 115: 717-26, 2010.
- Cox S., Posner S.F., McPheeters M., Jamieson D.J., Kourtis A.P., Meikle S.: Hospitalizations with respiratory illness among pregnant women during influenza season. *Obstet. Gynecol.*, 107: 1315-22, 2006.
- Dodds L., McNeil S.A., Fell S.B., Allen V.M., Coombs A., Scott J. et al.: Impact of influenza exposure on rates of hospital admissions and physician visits because of respiratory illness among pregnant women. *CMAJ*, 176: 463-8, 2007.
- European Commition Public Health, 2010: Pandemic Influenza H1N1 http://www.ec.europa.eu/health/communicable_diseases/diseases/influenza'hini/index_enhtml
- Fiore A.E., Shay D.K., Haber P., Iskander J.K., Uyeki T.M., Mootrey G. et al.: Prevention and control of influenza. Recommendations of the Advisory Committee on Immunization Practices (ACIP). *MMWR Recomm Rep.*, 56: 1-54, 2007.
- Freeman D.W., Barno A.: Deaths from Asian influenza associated with pregnancy. *Am. J. Obstet. Gynecol.*, 78: 1172-5 (Freeman D.W., 1959), 1959.
- Goodnight W.H., Soper D.E.: Pneumonia in pregnancy. *Crit Care Med.*, 33: S390-7, 2005.
- Greenberg M., Jacobziner H., Pakter J., Weisl B.A.: Maternal mortality in epidemic of Asian influenza. *Am. J. Obstet. Gynecol.*, 76: 897-902, 1957.
- Harris J.W.: Influenza occurring in pregnant women *JAMA*, 72: 978-980, 1919.
- Hartert T.V., Neuzil K.M., Shintani A.K. et al.: Maternal morbidity and perinatal outcomes among pregnant women with respiratory hospitalizations during influenza season. *Am. J. Obstet. Gynecol.*, 189: 1705-12, 2003.
- Hayes C.E.: Prevention of influenza. *Journal of Midwifery and Woman Health*, 53: 3, 268-271, 2008.
- Jamieson D.J., Honein M.A., Rasmussen S.A. et al.: H1N1 2009 influenza virus infection during pregnancy in the USA. *Lancet*, 374: 451-8, 2009.
- Jamieson D.J., Theiler R.N., Rasmussen S.A.: Emerging infections and pregnancy. *Emerg Infect Dis*, 12: 1638-43, 2006.
- Louie J.K., Acosta M., Jamieson D.J. et al.: Severe 2009 H1N1 influenza in pregnant and postpartum women in California. *N. Engl. J. Med.* 362: 27-35, 2009.
- Mullooly J.P., Barker W.H., Nolan T.F. Jr.: Risk of acute respiratory disease among pregnant women during influenza A epidemics. *Public Health Rep.* 101: 205-11, 1986.
- Munoz F.M., Greisinger A.J., Wehmanen O.A. et al.: Safety of influenza vaccination during pregnancy. *Am. J. Obstet. Gynecol.*, 192: 1098-106, 2005.
- Mortimer P.: Influenza related death rates for pregnant women. *Emerg Infect Dis*, 12: 1805-6, 2006.
- Neuzil K.M., Reed G.W., Mitchel E.F., Simonsen L., Griffin M.R.: Impact of influenza on acute cardiopulmonary hospitalizations in pregnant women. *Am. J. Epidemiol.*, 148: 1094-102, 1998.
- Shahab S., Glezen W.: Influenza virus. In: Gonik B., ed. *Viral diseases in pregnancy*. New York, NY: Springer-Verlag, 215-23, 1994.
- Sumaya C.V., Gibbs R.S.: Immunization of pregnant women with influenza A/New Jersey/76 virus vaccine: reactogenicity and immunogenicity in mother and infant. *J Infect Dis*, 140: 141-6, 1979.
- Steinhoff M.C., Omer S.B., Roy E. et al.: Influenza immunization in pregnancy—antibody responses in mothers and infants. *N. Engl. J. Med.*, 362: 1644-6, 2010.
- WHO: WHO Weekly Epidemiological Record: Strategic Advisory Group of Experts on Immunisation (SAGE) – Report of the extraordinary meeting on the influenza A(H1N1) 2009 pandemic. 2009, July, 30: 301-308. <http://www.who.int/wer/2009/wer8430.pdf>
- Zaman K., Roy E., Arifeen S.E., Mahbubur R., Raqib R., Wilson E., Omer S.B., Shahid N.S., Breiman R.F., Steinhoff M.C.: Effectiveness of Maternal Influenza Immunization in Mothers and Infants. *N. Engl. J. Med.* 359, www.nejm.org, October 9, 2008, 1555-1564. <http://www.nejm.org>

Ανακοινώσεις του Σ.Ε.Μ.Μ. Αθηνών

29ο Παγκόσμιο Συνέδριο Μαιών–Μαιευτών 19-23 Ιουνίου 2011 • DURBAN – ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ

Η Διεθνής Συνομοσπονδία Μαιών (International Confederation of Midwives – I.C.M.) διοργανώνει κάθε 3 χρόνια Παγκόσμιο Συνέδριο Μαιών–Μαιευτών με επίκαιρα θέματα, που απασχολούν τις Μαιές και τους Μαιευτές σ' όλο τον κόσμο. Ο τόπος διεξαγωγής του ορίζεται έξι χρόνια πριν, μετά από ψηφοφορία των Συλλόγων–Μελών της I.C.M. Το προσεχές 29ο Συνέδριο θα γίνει από τις 19 έως τις 23 Ιουνίου 2011 στο Durban της Νοτιοαφρικανικής Ένωσης.

Τα θέματα που κυρίως θα συζητηθούν είναι οι **“5 Μεγάλοι Στόχοι της Χιλιετίας” (Millennium Development Goals – MDG)**, που έχουν θέσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και τα Ηνωμένα Έθνη, όπως η εξάλειψη της φτώχειας και της πείνας, η εξασφάλιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας για όλους, η εξάλειψη της ανισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, η μείωση της θνησιμότητας των παιδιών ηλικίας κάτω των 5 ετών, η μείωση της μητρικής θνησιμότητας, η ελάττωση των θανάτων από το AIDS, την ελονοσία και άλλες ασθένειες. Επίσης, θα συζητηθούν θέματα που αφορούν την παγκοσμιοποίηση, τις ανάγκες των γυναικών και των συντρόφων τους, την ενίσχυση της φροντίδας της οικογένειας, την ενδυνάμωση και την ενίσχυση των Μαιών–Μαιευτών, της μαιευτικής πρακτικής, της κουλτούρας, της κοινότητας και των παραδόσεων.

Το 30ό Παγκόσμιο Συνέδριο Μαιών–Μαιευτών θα γίνει στην Πράγα της Τσεχίας το 2014, ενώ για το 31ο Συνέδριο του 2017 θα γίνει συζήτηση και ψηφοφορία για τη χώρα που θα το αναλάβει, μετά τις υποψηφιότητες που θα υποβληθούν στο 29ο Διεθνές Συνέδριο στο Durban.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να έχουν καλύτερη ενημέρωση όσον αφορά τη συμμετοχή, τα εισιτήρια και τις κρατήσεις δωματίων στα ξενοδοχεία, μπορούν να επισκέπτονται το site του 29ου Συνεδρίου, www.midwives2011.org ή να απευθύνονται στο Σ.Ε.Μ.Μ. Αθηνών στα τηλ.:

210.6429675 ή 210.6465691 (fax).

Ενιαία ιστοσελίδα για όλους τους Σ.Ε.Μ.Μ.

Μετά από σχετική απόφαση του Πανελληνίου Συντονιστικού Οργάνου ενημερώνουμε τα Μέλη των Εφετειακών Συλλόγων Επιστημόνων Μαιών–Μαιευτών ότι δημιουργήθηκε ενιαία ιστοσελίδα για τους Συλλόγους μας με τα στοιχεία: www.smme.gr

Στη νέα ηλεκτρονική διεύθυνση μπορείτε να ενημερώνεστε για προσεχή Συνέδρια, Σεμινάρια και διάφορες εκδηλώσεις των Μαιών–Μαιευτών σε ολόκληρη τη χώρα, για νομικά και επαγγελματικά ζητήματα, για Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί “Μαιευτικής”, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο μπορείτε να επικοινωνείτε με τους Συλλόγους.

Επιπλέον, από το νέο site θα διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή τα τεύχη του περιοδικού “ΕΛΕΥΘΩ”. Επίσης, θα υπάρχουν αναρτήσεις που αφορούν το ευρύτερο κοινό, όπως πληροφορίες για την Εγκυμοσύνη, τον Τοκετό, τη Λοχεία, το Μητρικό Θηλασμό, τις σπουδές Μαιευτικής στην Ελλάδα και πολλά άλλα θέματα.

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ.Α.
Η Πρόεδρος
ΠΕΡΜΑΝΘΙΑ ΠΑΝΑΝΗ

Αρχαιρεσίες του Σ.Ε.Μ.Μ. Ναυπλίου

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΝΑΥΠΛΙΟΥ (Ν.Π.Δ.Δ.)

Ναύπλιο, 23/11/2010

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Τηλ.: 27520 98151, Fax: 27520 22272

E-mail: mmoros@med.uoa.gr

Θέμα: Προκήρυξη διεξαγωγής Αρχαιρεσιών του Σ.Ε.Μ.Μ. Ναυπλίου

Έχοντας υπόψη την από 1-11-2010 απόφαση του Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ. Ναυπλίου και τις διατάξεις του Β.Δ. 8/ 15-12-55 «Περί Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών», όπως τροποποιήθηκε με το υπ αριθμ. 206/16-2-66 Β.Δ. και ισχύει έως σήμερα, προκηρύσσουμε τη διεξαγωγή Αρχαιρεσιών για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ. Ναυπλίου, αποτελούμενου από πέντε (5) Τακτικά Μέλη, ενός (1) Αναπληρωματικού Μέλους και ενός (1) Μέλους για το Πειθαρχικό Συμβούλιο. Οι Αρχαιρεσίες θα πραγματοποιηθούν την Κυριακή, 27 Φεβρουαρίου 2011.

Όσοι Συνάδελφοι επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα παρακαλούνται να στείλουν αίτηση με τα πλήρη τους στοιχεία το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου 2011, αναγράφοντας εάν επιθυμούν υποψηφιότητα για το Διοικητικό ή το Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Σας ενημερώνουμε, επίσης, ότι κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των Αρχαιρεσιών θα πραγματοποιηθεί και το κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούνται τα Μέλη μας να ενημερώνονται από την ιστοσελίδα του Συλλόγου μας στη διεύθυνση: www.semnavu.wordpress.com

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Μ.Μ. Ναυπλίου

Ο Πρόεδρος

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΠΑΙΔΑΚΗΣ

Ο Γραμματέας

ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΩΡΟΣ

Ανακοίνωση του Σ.Ε.Μ.Μ. Ιωαννίνων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (Ν.Π.Δ.Δ.)

Ιωάννινα, 14/12/2010
Αρ. Πρωτ. 698

Γεωργίου Παπανδρέου 2
Κτίριο Β', 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ.: 6949047096, Fax: 26510 32907

Οι ώρες επικοινωνίας των διαφόρων Φορέων, των Εφετειακών Συλλόγων της χώρας και των Μαιών-Μαιευτών με το Σ.Ε.Μ.Μ. Ιωαννίνων είναι καθημερινά εκτός Σαββατου και Κυριακής, από τις 18.00 έως 21.00 στο κινητό τηλέφωνο του Συλλόγου: **6949.047096**

Σε περιπτώσεις ανάγκης η επικοινωνία τις καθημερινές, αργίες και τα Σαββατοκύριακα είναι επιπλέον:

- α) την Πρόεδρο του Δ.Σ. στο κινητό τηλέφωνο: **6972.460470**
- β) τη Γραμματέα του Δ.Σ. στο κινητό τηλέφωνο: **6946.157835**

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΕ.Μ.Μ. Ιωαννίνων

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΡΙΣΤΕΑ ΜΟΥΛΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΟΛΛΙΟΥ

Πρόσκληση της "ΦΑΙΝΑΡΕΤΗΣ"

"ΦΑΙΝΑΡΕΤΗ"
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία

Γορδίου 1 & 2ας Μαΐου 14
(Κεντρική Πλατεία Ν. Σμύρνης) 171 23 ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ
Τηλ.: 210.9319054, Fax: 210. 9319056
E-mail: info@fainareti.gr, Website:www.fainareti.gr

Η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία "ΦΑΙΝΑΡΕΤΗ", συμπληρώνοντας δυο χρόνια από τη λειτουργία του πρώτου εξειδικευμένου "Κέντρου Ημέρας για την Περιγεννητική Ψυχική Υγεία", σας προσκαλεί σε ανοιχτή εκδήλωση με θέμα:

«Επιλόχεια Κατάθλιψη: Πρόληψη και Φροντίδα στην Κύηση και στη Λοχεία»

που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα, 7 Φεβρουαρίου 2011 και ώρα 18.00 στο Αμφιθέατρο του Ιδρύματος "ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ" (Λεωφ. Συγγρού 387, Παλιό Φάληρο).

Η εκδήλωσή μας στοχεύει να ευαισθητοποιήσει και να ενημερώσει το ευρύ κοινό και τους επαγγελματίες υγείας σε ζητήματα που αφορούν την ψυχική υγεία των ζευγαριών στην κύηση και την περίοδο μετά τον τοκετό.

Το Δ.Σ. της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας "ΦΑΙΝΑΡΕΤΗ"

Ανακοίνωση 6ης Επιστημονικής Διημερίδας

12-13 Μαΐου 2011 – Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

ΣΙΝΔΟΣ – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Χώρος: Μεγάλο Αμφιθέατρο ΣΕΥΠ

Θέμα: “Έρευνα στη Μαιευτική Φροντίδα”

Η επιστημονική τεκμηρίωση αποτελεί αναγκαιότητα στην εκπαίδευση και στην άσκηση των επαγγελματιών υγείας, διεργασία που είναι διηλεκτική και προσφέρει βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας υγείας.

Η επίτευξη των προσδοκώμενων στόχων κατά την άσκηση της φροντίδας υγείας σε θέματα Μαιευτικής, Γυναικολογίας, Νεογνολογίας, εξαρτάται κατά μεγάλο ποσοστό από τη συνεχή ενημέρωση των ασχολουμένων με αυτά επαγγελματιών υγείας (Μαίες, Μαιευτές, Μαιευτήρες, Γυναικολόγοι, Νεογνολόγοι κ.λπ.) και οι επιστημονικές συναντήσεις αποτελούν έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους αυτής της προσδοκίας.

Το Τμήμα Μαιευτικής της ΣΕΥΠ του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης αρχίζοντας από το 2002 (1η Επιστημονική Διημερίδα) καταβάλλει προσπάθεια προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης, ανταλλαγής επιστημονικά τεκμηριωμένων γνώσεων και εμπειριών, προσδοκώντας να συμβάλει κατά το δυνατό στη βελτίωση της εκπαιδευτικής προσπάθειας και διάχυσης των νεότερων δεδομένων στη Μαιευτική Επιστήμη.

Στην κατεύθυνση αυτή και με την ευκαιρία του εορτασμού της “Παγκόσμιας Ημέρας της Μαίας” (5 Μαΐου) το Τμήμα Μαιευτικής Θεσσαλονίκης ανακοινώνει και σας προσκαλεί **στις 12-13 Μαΐου στο Αλεξάνδρειο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, στο Νέο Αμφιθέατρο της ΣΕΥΠ του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, στην “6η Επιστημονική Διημερίδα” με θέμα:**

«Έρευνα στη Μαιευτική Φροντίδα»

Οι θεματικοί άξονες της Διημερίδας αφορούν τη Μαιευτική, Γυναικολογία, Νεογνολογία και γενικά την άσκηση της Μαιευτικής Φροντίδας σε όλα τα εξειδικευμένα πεδία που αυτή εκτείνεται. Το επιστημονικό πρόγραμμα της Διημερίδας θα περιλαμβάνει Διαλέξεις, Posters και Ελεύθερες Ανακοινώσεις.

Η συμμετοχή για Μαίες–Μαιευτές, Γυναικολόγους και λοιπούς επαγγελματίες υγείας είναι **20 €**, ενώ για φοιτητές είναι δωρεάν.

Το δικαίωμα συμμετοχής για τους συνέδρους περιλαμβάνει:

- α) Παραλαβή χαρτοφύλακα με το πρόγραμμα, τη γραφική ύλη και τα λοιπά έντυπα της επιστημονικής συνάντησης.
- β) Παραλαβή του τόμου των περιλήψεων σε ηλεκτρονική μορφή.

- γ) Προσφορά καφέ και αναψυκτικών κατά τα διαλείμματα.
- δ) Συμμετοχή στη Δεξίωση.
- ε) Απονομή Διπλώματος Συμμετοχής (Πιστοποιητικό Παρακολούθησης).

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η Υποβολή Περιλήψεων των Εργασιών για Προφορική ή Αναρτημένη Ανακοίνωση θα πρέπει να γίνει έως τις 3 Μαρτίου 2011 (προθεσμία υποβολής) και να αποσταλεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

synedrio2011@midw.teithe.gr

Στο κείμενο της Περίληψης θα πρέπει:

- Να προηγείται ο τίτλος της Ανακοίνωσης με κεφαλαία γράμματα στην πρώτη σειρά. Σε άλλη σειρά να ακολουθούν με μικρά γράμματα το όνομα/ονόματα των συγγραφέων με αρίθμηση εκθέτη και από κάτω με την αντίστοιχη αρίθμηση ο φορέας στον οποίο ανήκουν. Παράδειγμα:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ

ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ “ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ”

Βικεντία Χαριζοπούλου¹, Ζωή Κούκου²

1. Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο “ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ”
2. Τμήμα Μαιευτικής, ΣΕΥΠ, Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

- Να υπογραμμίζεται το όνομα του ατόμου που θα κάνει την Ανακοίνωση.
- Να περιλαμβάνει έως 300 λέξεις, να έχει γραμματσειρά “Times New Roman” 12 στιγμές, μονό διάστιχο και πλήρη στοίχιση.
- Να έχει την ακόλουθη δομή: Εισαγωγή – Σκοπός – Μέθοδος – Αποτελέσματα – Συμπεράσματα.
- Στο τέλος του κειμένου να αναγράφεται ο προτεινόμενος από το συγγραφέα τρόπος Ανακοίνωσης, δηλ. Προφορική ή Αναρτημένη Ανακοίνωση (Poster). Ο τελικός τρόπος Ανακοίνωσης θα αποφασισθεί από την Επιστημονική Επιτροπή.
- Επίσης, στο τέλος θα πρέπει να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του υπεύθυνου της Ανακοίνωσης, δηλ. ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ηλεκτρονική διεύθυνση, τηλέφωνα επικοινωνίας. Ο υπεύθυνος της Ανακοίνωσης θα ενημερωθεί από την Επιστημονική Επιτροπή για την αποδοχή της εργασίας.

Η διάρκεια εκφώνησης των Ανακοινώσεων ορίζεται στα 10 λεπτά της ώρας.

Για την παρουσίαση διατίθενται: προβολέας παρουσίασης power point, υπολογιστής και προβολέας video.

Η εμπρόθεσμη Υποβολή Εργασιών είναι απόλυτα απαραίτητη ώστε να διευκολυνθεί η αξιολόγηση και η ταξινόμησή τους.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

15ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο του Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσ/νίκης

Ο Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Θεσσαλονίκης διοργανώνει το “15ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο” με θέμα: «**Προετοιμασία για Γονεϊκότητα**». Παράλληλα με το Σεμινάριο θα πραγματοποιηθούν από την “ΕΥΤΟΚΙΑ”, Σωματείο για την Προαγωγή του Φυσικού Τοκετού, κλινικά φροντιστήρια στην Ψυχοπροφύλαξη με περιορισμένο αριθμό ατόμων.

Το Σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί στις 21 & 22 Μαΐου 2011 και τα κλινικά φροντιστήρια από τις 19 έως 22 Μαΐου 2011. Ο αριθμός των Μαιών-Μαιευτών που θα παρακολουθήσουν τα κλινικά φροντιστήρια είναι περιορισμένος.

Για δηλώσεις συμμετοχής επικοινωνήστε με το Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης κατά τις εργάσιμες ημέρες, από τις 18.00-21.00 στο τηλέφωνο του Συλλόγου μας: **2310.223372**

Η Πρόεδρος

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΜΟΣΧΑΚΗ

Απάντηση σε Μηνυτήρια Αναφορά του Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσ/νίκης

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ – ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

TAX. Δ/ΝΣΗ: Μοναστηρίου 15
TAX. ΚΩΔ.: 540 12
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Α. Γιαννακίδου
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2313.330841
FAX: 2310.525646

**Σ.Ε.Μ.-Μ. ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 19/4/10
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 369**

**Προς: 1) Ιατρικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης
Αριστοτέλους 4, Τ.Κ.: 546 23
2) Σύλλογο Μαιών-Μαιευτών
Αλ. Σβώλου 40, Τ.Κ.: 546 21**

Θέμα: **Σχετικά με διαχείριση ιατρικών αποβλήτων σε κατ' οίκον τοκετό**

ΣΧΕΤ.: Η από 22-2-2010 Μηνυτήρια Αναφορά του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Εφετείου Θεσσαλονίκης.

Ύστερα από την ανωτέρω σχετική του Συλλόγου Μαιών αναφορικά με την τήρηση των απαιτούμενων κανόνων ασφαλείας για τη συλλογή, διαχείριση και καταστροφή του βιολογικού υλικού και των λοιπών ιατρικών αποβλήτων που παράγονται κατά τον κατ' οίκον τοκετό, παρακαλούμε να ενημερώσετε τα μέλη του Συλλόγου σας (Μαιευτήρες-Γυναικολόγους και Μαίες-Μαιευτές αντίστοιχα) προκειμένου να επιλαμβάνονται υπεύθυνα για τη διάθεσή τους, σε συνεννόηση με την πλησιέστερη Υγειονομική Μονάδα της περιοχής όπου διενεργήθηκε ο τοκετός, ώστε να προστατευτεί η δημόσια υγεία.

ΚΟΙΝ.: Αντινομάρχη Υγείας

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΙΑΠΟΥΛΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ**

Προϊστάμενος Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας

1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Ψυχοπροφυλακτικής Εταιρείας

Αγαπητοί Μαιευτήρες, Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Η Ελληνική Ψυχοπροφυλακτική Εταιρεία σε συνεργασία με το Σ.Ε.Μ. Αθηνών και το Σ.Ε.Μ. Ιωαννίνων θα πραγματοποιήσει το “1ο Πανελλήνιο Συνέδριο” της στις 14-16 Οκτωβρίου 2011. Χώρος διεξαγωγής του Συνεδρίου ορίστηκε η πόλη των Ιωαννίνων και κύριο θέμα του:

“Φυσικός τοκετός: τα οφέλη για τη μητέρα και το νεογνό”

Οι επιμέρους θεματικές ενότητες αναφέρονται παρακάτω:

- Η έννοια του φυσικού τοκετού
- Η φυσιολογία του τοκετού
- Στρες στην εγκυμοσύνη, τον τοκετό και τη λοχεία
- Ψυχοσωματική προετοιμασία για τη γονικότητα
- Φυσικός τοκετός: τα οφέλη για τη μητέρα
- Φυσικός τοκετός: τα οφέλη για το νεογνό/το παιδί
- Μέθοδοι ανακούφισης του πόνου του τοκετού
- Μητρικός Θηλασμός
- Δυνατότητες εφαρμογής του φυσικού τοκετού στην Ελλάδα
- Φυσικός τοκετός: προκλήσεις για το αύριο
- Προσδοκίες των τελειόφοιτων φοιτητών για την εκπαίδευσή τους στο φυσικό τοκετό

Όσοι επιθυμούν να πάρουν μέρος στο Συνέδριο με Ανακοινώσεις και Posters παρακαλούνται να στείλουν τις εργασίες τους μέχρι τη **12η Ιουνίου 2011** στη διεύθυνση της Εταιρείας:

**Ελληνική Ψυχοπροφυλακτική Εταιρεία
Αρ. Παππά 2, 115 21 ΑΘΗΝΑ**

1. Οι εργασίες θα πρέπει να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες, ατομικές ή ομαδικές. Στην περίπτωση περισσότερων του ενός συγγραφέων θα πρέπει να υπογραμμίζεται το όνομα του συγγραφέα, που θα ανακοινώσει την εργασία.
2. Η διάρκεια εκφώνησης των εργασιών ορίζεται στα 10-12 λεπτά της ώρας.
3. Για να είναι πλήρης η εργασία θα πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα: Περίληψη – Εισαγωγή – Κυρίως Εργασία (Σκοπός, Μέθοδος, Αποτελέσματα) – Συμπεράσματα – Βιβλιογραφία.
4. Στο τέλος της εργασίας θα πρέπει να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του υπεύθυνου της ανακοίνωσης, δηλ. ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ηλεκτρονική διεύθυνση, τηλέφωνα επικοινωνίας.
5. Ο υπεύθυνος της εργασίας θα ενημερωθεί από την Επιστημονική Επιτροπή για την αποδοχή της μέχρι τη **10η Ιουλίου 2011**.
6. Για την παρουσίαση των εργασιών διατίθενται: προβολέας παρουσίασης power point, υπολογιστής και προβολέας video.
7. Το κόστος συμμετοχής στο Συνέδριο είναι **50 €** και **10 €** η συμμετοχή στα Εργαστήρια.
8. Για τους φοιτητές η συμμετοχή είναι **δωρεάν**.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να έχουν την πιο καλή και οικονομική διαμονή στα ξενοδοχεία, παρακαλούνται να καλούν στο τηλέφωνο: **210.6429675**. Προθεσμία για κρατήσεις δωμάτων μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2011.

Για την Ελληνική Ψυχοπροφυλακτική Εταιρεία

Η Πρόεδρος

ΡΕΒΕΚΚΑ ΤΡΑΓΕΑ

Η Γραμματέας

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΟΒΑΝΗ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Οι παρακάτω οδηγίες αποτελούν προϋπόθεση για την ομοιομορφία στη διάταξη και συγγραφή των άρθρων του περιοδικού “ΕΛΕΥΘΩ” και θα πρέπει να εφαρμόζονται από τους συγγραφείς που υποβάλλουν άρθρα προς δημοσίευση. Σε αντίθετη περίπτωση τα άρθρα θα επιστρέφονται στους συγγραφείς, χωρίς να έχουν αξιολογηθεί. Όλα τα άρθρα που υποβάλλονται για δημοσίευση υπόκεινται σε αξιολόγηση από δυο ανεξάρτητους κριτές και τελικά δημοσιεύονται κατόπιν απόφασης του Διευθυντή Σύνταξης.

Το περιοδικό “ΕΛΕΥΘΩ” δημοσιεύει:

1. Άρθρα Σύνταξης. Σύντομα άρθρα ανασκόπησης, που αναφέρονται σε επίκαιρα θέματα και γράφονται από τη Συντακτική Επιτροπή ή με προτροπή της Συντακτικής Επιτροπής.

2. Ανασκοπήσεις. Ενημερωτικά άρθρα που αφορούν μαιευτικά θέματα ή θέματα συναφή με τη Μαιευτική επιστήμη. Γίνονται δεκτές ανασκοπήσεις που έχουν γραφτεί από έναν ή δυο συγγραφείς.

3. Βιβλιοκρισία–Βιβλιοπαρουσίαση. Η παρουσίαση και η κριτική επιλεγμένων βιβλίων γίνεται από τη Συντακτική Επιτροπή ή από πρόσωπα που έχουν προσκληθεί από τη Συντακτική Επιτροπή.

4. Γενικά άρθρα. Άρθρα που σχετίζονται με τις επιστήμες Υγείας και συμπεριλαμβάνουν απόψεις για την θεωρία και πρακτική της Μαιευτικής.

5. Ερευνητικές εργασίες. Προοπτικές ή αναδρομικές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν βάσει ερευνητικού πρωτοκόλλου, το οποίο θα περιγράφεται στη μεθοδολογία της εργασίας.

6. Επίκαιρα θέματα. Άρθρα που κάνουν σύντομη περιγραφή των τελευταίων απόψεων σε συγκεκριμένα ζητήματα.

7. Επιστολές προς τη Σύνταξη. Επιστολές που περιλαμβάνουν σχόλια και κρίσεις όσον αφορά τις ήδη δημοσιευμένες εργασίες και τα αποτελέσματα ερευνών, κρίσεις ή προτάσεις για το περιοδικό και παρατηρήσεις για ανεπιθύμητες ενέργειες. Δημοσιεύονται ενυπόγραφα και δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 500 λέξεις.

8. Περιγραφές ενδιαφερόντων περιστατικών.

9. Σεμινάρια, στρογγυλά τραπέζια και διαλέξεις.

Υποβολή εργασιών

Η υποβολή των εργασιών γίνεται προς τη Συντακτική Επιτροπή στην παρακάτω διεύθυνση:

Προς το Σύλλογο Επιστημόνων Μαιών/τών Αθήνας

Υπόψη Συντακτικής Επιτροπής

Αριστ. Παππά 2, 115 21 Αθήνα,

ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

E-mail: sema-icm@otenet.gr

Τηλέφωνα επικοινωνίας:

210.6465691 (Fax) και 210.6429675

Οι εργασίες υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα, στο πρωτότυπο και σε τέσσερα φωτοαντίγραφα (και σε μια δισκέτα ή δίσκο Η/Υ). Η υποβολή μπορεί να γίνει και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο e-mail του Συλλόγου. Η εργασία πρέπει να είναι γραμμένη στη δημοτική γλώσσα και με μονοτονικό σύστημα. Όλο το άρθρο πρέπει να είναι πληκτρολογημένο στη μια όψη του φύλλου, σε λευκό χαρτί Α4, σε διπλό διάστιχο, με μέγεθος γραμματοσειράς 12 και σε πλήρη στοίχιση. Τα περιθώρια της σελίδας θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 2,5 εκ. Στην άνω δεξιά πλευρά της πρώτης σελίδας θα πρέπει να αναφέρεται ο τύπος του άρθρου (π.χ. Ανασκόπηση, Ερευνητική Εργασία).

Σε όλες τις περιπτώσεις υποβολής των άρθρων θα πρέπει να υπάρχει μια συνοδευτική επιστολή, που θα αναφέρει τα στοιχεία επικοινωνίας (διεύθυνση, τηλέφωνο, e-mail) του συγγραφέα που είναι υπεύθυνος για την αλληλογραφία με το περιοδικό.

Διάταξη της ύλης

Όλες οι σελίδες αριθμούνται στην κάτω δεξιά γωνία αρχίζοντας από τη σελίδα του τίτλου. Κάθε άρθρο θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής επιμέρους τμήματα: σελίδα τίτλου, ελληνική περίληψη, αγγλική περίληψη, κείμενο, ευχαριστίες, κατάλογο με τις βιβλιογραφικές παραπομπές, πίνακες, εικόνες, λεζάντες των εικόνων. Η Συντακτική Επιτροπή μπορεί να κάνει φραστικές μετατροπές και διορθώσεις.

Σελίδα τίτλου

Περιλαμβάνει τον τίτλο του άρθρου. Ο τίτλος θα πρέπει να είναι σύντομος και περιεκτικός. Ακολουθεί το πλήρες όνομα των συγγραφέων, με τη σειρά που εμφανίζονται στο άρθρο. Τα ονόματα των συγγραφέων χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα. Οι ακαδημαϊκοί τίτλοι των συγγραφέων και το ίδρυμα ή η κλινική (Νοσοκομείο, Εργαστήριο, Ίδρυμα, Σχολή) από το οποίο προέρχεται το άρθρο θα πρέπει να αναφέρονται.

Ελληνική Περίληψη

Στη δεύτερη σελίδα γράφεται η ελληνική περίληψη, που δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 250 λέξεις. Στην πε-

ρίληψη της εργασίας ανακεφαλαιώνονται τα κύρια μέρη της εργασίας και αναφέρονται τα εξής: α) Σκοπός, β) Μεθοδολογία, γ) Αποτελέσματα, δ) Συμπεράσματα. Στο τέλος της περίληψης θα πρέπει να αναγράφονται 3-10 λέξεις κλειδιά.

Αγγλική Περίληψη (Abstract)

Στην τρίτη σελίδα γράφεται η αγγλική περίληψη, που δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 200 λέξεις. Στην αρχή της αγγλικής περίληψης θα πρέπει να αναγράφονται στα αγγλικά ο τίτλος του άρθρου, τα ονόματα των συγγραφέων και το Ίδρυμα ή η Κλινική (Νοσοκομείο, Εργαστήριο, Ίδρυμα, Σχολή) από το οποίο προέρχεται το άρθρο. Η αγγλική περίληψη ανακεφαλαιώνει τα κύρια μέρη της εργασίας και αναφέρει τα εξής: α) Objective, β) Design, γ) Results, δ) Conclusions. Στο τέλος της περίληψης θα πρέπει να αναγράφονται 3-10 λέξεις κλειδιά (Key words) στα αγγλικά. Η σύνταξη του περιοδικού έχει το δικαίωμα να κάνει τις απαραίτητες διορθώσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις των φιλολόγων-κριτών.

Το κείμενο

Το κείμενο χωρίζεται σε κεφάλαια. Για τις ερευνητικές εργασίες θα πρέπει να αναφέρονται τα εξής κεφάλαια: Εισαγωγή, Υλικό και Μέθοδος, Αποτελέσματα, Συζήτηση και Συμπεράσματα. Όσα αποτελέσματα παρατίθενται σε πίνακες δεν επαναλαμβάνονται στο κείμενο. Για τις ανασκοπήσεις θα πρέπει να αναφέρονται τα εξής κεφάλαια: Εισαγωγή, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα. Για τις ενδιαφέρουσες περιπτώσεις θα αναφέρονται τα εξής: Εισαγωγή, Περιγραφή Περιπτώσεως, Σχόλιο.

Βιβλιογραφικές παραπομπές

Η βιβλιογραφία και οι βιβλιογραφικές παραπομπές στο κείμενο πρέπει να τοποθετούνται κατά το σύστημα "Harvard" στο τέλος της πρότασης. Το επώνυμο του συγγραφέα και το έτος που έγινε η δημοσίευση θα πρέπει να τοποθετούνται μέσα σε παρένθεση. Σε περίπτωση που οι συγγραφείς είναι περισσότεροι από δύο, τότε θα πρέπει να τοποθετείται το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα ακολουθούμενο από τη λέξη "και συνεργάτες" και το έτος της δημοσίευσης. Όλες οι βιβλιογραφικές παραπομπές που αναφέρονται στο κείμενο (και μόνο αυτές) καταχωρούνται στο βιβλιογραφικό κατάλογο, που αρχίζει σε ιδιαίτερη σελίδα μετά το κείμενο και τις ευχαριστίες. Για τη σύνταξη του βιβλιογραφικού καταλόγου αναφέρονται παρακάτω παραδείγματα, τα οποία είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Index Medicus.

Αρχικά προηγούνται τα ονόματα των συγγραφέων (επώνυμο και αρχικό γράμμα ονόματος, ακολουθεί τελεία και κόμμα, το επώνυμο και το όνομα του επόμενου συγγραφέα κ.ο.κ.). Ακολουθεί ο τίτλος της εργα-

σίας, το περιοδικό, το έτος δημοσίευσης, ο τόμος του περιοδικού, άνω και κάτω τελείες και οι σελίδες του άρθρου.

Τυπικό άρθρο περιοδικού

Αναφέρονται τα επώνυμα και τα αρχικά των ονομάτων όλων των συγγραφέων, μέχρι έξι. (Όταν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι, ακολουθεί η ένδειξη "et al". Σε ελληνικά άρθρα ακολουθεί η ένδειξη "και συν."). Charlier C., Albert A., Herman P., Hamoir E., Gaspard U., Meurisse M., et al.: Breast cancer and serum organochlorine residues. *Occup Environ Med* 2003; 60: 348-351.

Συλλογικό άρθρο περιοδικού (από μεγάλη ομάδα συγγραφέων)

The Endogenous Hormones and Breast Cancer Collaborative Group. Endogenous sex hormones and breast cancer in post-menopausal women: reanalysis of nine prospective studies. *Journal of the National Cancer Institute* 2002; 94: 606-616.

Βιβλία

Fraser D. and Cooper M. *Myles Textbook of Midwives*, 14th edition. Churchill Livingstone (Publisher), London, 2003: 360-367.

Κεφάλαια σε βιβλία

Spratt J., Donegan W., Sigdestad C.: Epidemiology and etiology. In: *Cancer of the breast* (Donegan W., Spratt J., eds). 4th edition. Philadelphia: WB Sanders Company, 1995.

Σε περίπτωση που οι συγγραφείς αναφέρονται σε προσωπικές επικοινωνίες με άλλους ερευνητές, αυτό θα αναγράφεται στο κείμενο σε παρένθεση (Κ. Fraser, προσωπική επικοινωνία). Η παραπομπή δεν θα αναφέρεται στον κατάλογο των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Πίνακες και Εικόνες

Τα αποτελέσματα της εργασίας που περιέχονται σε πίνακες δεν πρέπει να επαναλαμβάνονται στο κείμενο, στο κεφάλαιο των αποτελεσμάτων. Όλοι οι πίνακες και οι εικόνες πρέπει να βρίσκονται σε ξεχωριστή σελίδα και να αριθμούνται με τη σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο με αραβικούς αριθμούς. Οι λεζάντες των εικόνων θα πρέπει να είναι επεξηγηματικές όπως και οι πίνακες. Επίσης, οι εικόνες, είτε πρόκειται για φωτογραφίες είτε για διαγράμματα, θα πρέπει να έχουν απόλυτη καθαρότητα και ευκρίνεια.

Διορθώσεις κειμένου

Το κείμενο θα στέλνεται στο συγγραφέα κάθε άρθρου για διορθώσεις.

Ημερίδα για το Μητρικό Θηλασμό από το Σ.Ε.Μ.Μ. και το Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

Ο Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το Τμήμα Μαιευτικής του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης διοργάνωσαν Ημερίδα με θέμα:

«Μητρικός Θηλασμός: Μόνο δέκα βήματα.

Ο πιο φιλικός δρόμος προς τα βρέφη»

Η Ημερίδα διοργανώθηκε με αφορμή τον εορτασμό της "Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού 2010". Η ημέρα που πραγματοποιήθηκε ήταν η Δευτέρα, 1η Νοεμβρίου 2010 και ώρα 9.00 π.μ., ενώ ο χώρος διεξαγωγής της το Συνεδριακό Κέντρο "ΔΙΑΚΟΝΙΑ" (Ν. Πλαστήρα 65, Χαριλάου).

Παραθέτουμε την αφίσα και φωτογραφίες από το χώρο της Ημερίδας.

Για το Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης

Η Πρόεδρος

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΜΟΣΧΑΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΙΩΝ-ΜΑΙΕΥΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΤΟΥ Α.Τ.Ε.Ι.Θ
ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΟΥΝ:

ΗΜΕΡΙΔΑ

**«Θηλασμός. Μόνο δέκα βήματα.
Ο πιο φιλικός δρόμος προς τα βρέφη»**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ 1/11/2010 ώρα 09.00
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΔΙΑΚΟΝΙΑ»
Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑ 65 ΧΑΡΙΛΑΟΥ.

10η Ημερίδα για της "Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού

Η "Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού" γιόρτασε φέτος τα 28 χρόνια προώθησης και υποστήριξης του Μητρικού Θηλασμού, που είναι απαραίτητος για την υγεία του βρέφους και του μικρού παιδιού. Με αφορμή τον εορτασμό της "Παγκόσμιας Εβδομάδας", το Νεογνολογικό Τμήμα της Β' Μ/Γ Κλινικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διοργάνωσε τη "10η Ημερίδα Μητρικού Θηλασμού" με θέμα: «**Μητρικός θηλασμός: Τα 10 Βήματα!**». Η Ημερίδα πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 3 Νοεμβρίου 2010, στις 10.00 π.μ. στο Μαγγίνειο Αμφιθέατρο του "ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΥ" Νοσοκομείου.

Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής ήταν η κ. Αριάδνη Μαλαμίτση-Πούχνερ, Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Νεογνολογίας ΕΚΠΑ, Μέλη οι Μαίες κ. Βούλα Βολάκη, κ. Στέλλα Παλιάτσιου, κ. Ελισάβετ Μανιατέλλη και ο ιατρός κ. Γεώργιος Μπούμπουλης, ενώ τη Γραμματεία ανέλαβαν οι Μαίες κ. Ε. Γκιγκιούλη, κ. Μ. Κοτσιανίδου και κ. Ρ. Γυπαράκη.

Στην έναρξη των εργασιών της Ημερίδας χαιρετισμό απηύθυνε ο κ. Γεώργιος Κρεατσάς, Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Δ/ντής της Β' Μ/Γ Κλινικής, η κ. Αριάδνη Μαλαμίτση-Πούχνερ, Καθηγήτρια, η κ. Σταματία Λάππα, Μαία, Δ/ντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας "ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΥ" Νοσοκομείου και η κ. Γαληνή Γιαννάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Νεογνολογίας ΕΚΠΑ.

Εικόνα 1: Η Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Νεογνολογίας ΕΚΠΑ, κ. Αριάδνη Μαλαμίτση-Πούχνερ, με τα Μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής: κ. Β. Βολάκη, κ. Σ. Παλιάτσιου, κ. Ε. Μανιατέλλη και κ. Γ. Μπούμπουλη. Μαζί τους η κ. Φανή Πεχλιβάνη, Μαία, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Μαιευτικής Τ.Ε.Ι. Αθηνών και Αντιπρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Μ.Α. **Εικόνα 2:** Η Καθηγήτρια κ. Αριάδνη Μαλαμίτση-Πούχνερ με τους Ομιλητές της Ημερίδας και τα Μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής. **Εικόνα 3:** Η Γραμματεία της Ημερίδας: αριστερά η κ. Μ. Κοτσιανίδου, στο μέσον η κ. Ε. Γκιγκιούλη και δεξιά η κ. Ρ. Γυπαράκη. **Εικόνα 4:** Οι Μαίες κ. Μαρία Αγγελικοπούλου, κ. Περμανθία Παναγή, Πρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Μ.Α. και η κ. Ε. Μανιατέλλη, Ομιλήτρια και Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής της Ημερίδας.

τον εορτασμό του Θηλασμού, 1-7 Νοεμβρίου 2010"

1

2

3

4

5

6

Εικόνα 1: Ο κ. Γεώργιος Κρεατσάς, Καθηγητής Μαιευτικής–Γυναικολογίας ΕΚΠΑ και η κ. Αριάδνη Μαλαμίτση-Πούχνερ, Καθηγήτρια Παιδιατρικής–Νεογνολογίας ΕΚΠΑ. **Εικόνα 2:** Ο χαιρετισμός της Μαίας κ. Σταματίας Λάππα, Διευθύντριας της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του “ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΥ” Νοσοκομείου. **Εικόνα 3:** Η Προϊσταμένη Μαία της Β΄ Μ/Γ Κλινικής κ. Β. Δρεπανού, η Μαία κ. Α. Καραγεωργοπούλου, Τομεάρχης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας και ο κ. Δ. Μπότσης, Καθηγητής Μαιευτικής–Γυναικολογίας ΕΚΠΑ. **Εικόνα 4:** Η κ. Ν. Ιακωβίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδιατρικής–Νεογνολογίας ΕΚΠΑ και η κ. Γ. Γιαννάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια Παιδιατρικής–Νεογνολογίας ΕΚΠΑ. **Εικόνα 5:** Η Καθηγήτρια Παιδιατρικής–Νεογνολογίας κ. Αριάδνη Μαλαμίτση-Πούχνερ με τα Μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής: κ. Ε. Μανιατέλλη, κ. Β. Βολάκη και κ. Σ. Παλιάτσιου. **Εικόνα 6:** Τη Β΄ Συνεδρία έκλεισε με την ομιλία της Μαία κ. Φανή Πεχλιβάνη, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Μαιευτικής Τ.Ε.Ι. Αθηνών και Αντιπρόεδρος του Σ.Ε.Μ.Μ.Α.

Εκδηλώσεις του Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης για την “Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού 2010”

Στο πλαίσιο των Εκδηλώσεων της “Παγκόσμιας Εβδομάδας Μητρικού Θηλασμού 2010”, το Διοικητικό Συμβούλιο και Μέλη του Συλλόγου Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Θεσσαλονίκης μαζί με Σπουδαστές και Σπουδάστριες του Τμήματος Μαιευτικής Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, έδωσαν το παρόν σε Δημόσιο Μητρικό Θηλασμό μαζί με τις θηλάζουσες μητέρες και τα παιδιά τους. Μ' αυτό τον τρόπο τόνισαν όλοι μαζί τη σημασία και την αναγκαιότητα της Προστασίας, Προαγωγής και Υποστήριξης του Μητρικού Θηλασμού στη χώρα μας.

Παραθέτουμε φωτογραφίες από την εκδήλωση του Σ.Ε.Μ.Μ. Θεσσαλονίκης, που πραγματοποιήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2010 μπροστά στο Λευκό Πύργο.

Midwives Tackling the 'Big 5' Globally

www.midwives2011.org

Congress Secretariat: The Conference Company
Tel: +27 31 303 9852 • Fax: +27 31 303 9529
Nina Freysen-Pretorius - nina@confco.co.za
Claire Cummings - claire@confco.co.za

19 - 23 June 2011, Durban, South Africa

ICM 29th Triennial Congress
International Confederation of Midwives

Μητρική Αμβροσία...
τίποτε καλύτερο
από το μητρικό γάλα.

No. 1 choice
of hospitals
& mothers

Η αντλία στήθους **Symphony** διατίθεται για **Ενοικίαση**

Η Medela θέλοντας να κατανοήσει την επιστήμη του θηλασμού των βρεφών, διεξάγει συνεχώς επιστημονικές έρευνες σε συνεργασία με τους επιστήμονες της Ερευνητικής Ομάδας για τον Μητρικό Θηλασμό, του Πανεπιστημίου της Δυτικής Αυστραλίας (UWA). Βασισμένη σε αυτές τις επιστημονικές έρευνες η Medela βελτιώνει συνεχώς τα προϊόντα της, με πιο σημαντικό αποτέλεσμα, τη δημιουργία αντλιών στήθους νέας γενιάς - τεχνολογίας 2-Φάσεων, της ενεργοποίησης και της άντλησης. Αποδεδειγμένα αντλείται περισσότερη ποσότητα μητρικού γάλακτος σε λιγότερο χρόνο.

Calma - Επανάστατική Καινοτομία!

Τώρα η Medela κάνει τη διαφορά με το νέο ειδικό μπιμπερό Calma, τη βέλτιστη λύση για τη σίτιση των βρεφών μόνο με μητρικό γάλα. Με το Calma δίνεται στο βρέφος η δυνατότητα να τρέφεται, να κάνει παύσεις και να αναπνέει όπως και στον φυσικό μητρικό θηλασμό, χωρίς να δημιουργείται σύγχυση θηλών μεταξύ στήθους και μπιμπερό, ώστε να μπορεί να συνεχίσει εύκολα και να επιστρέψει χωρίς πρόβλημα στο στήθος της μητέρας του, απολαμβάνοντας τον μοναδικό δεσμό του θηλασμού για περισσότερο χρόνο.

Εμπιστευθείτε τη φύση, εμπιστευθείτε τη Medela.

medela